

‘संगीत’
जिनगुण गानाभूत



ॐ नमः

શા. ગુલાબચંદ જલ્દુભાઈ

સદરખાવાળા (કાઠીઆવાડ).

કીમત અનુલ્ય. ૫૦

五、六、七、八、九

00000000

શુદ્ધિ પત્ર.

પૃષ્ઠ	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૫૪	૧૬	૬	૬
૫૭	૨	અંધકારમાંથી	અંધકારમાંથી

શ્રીમદ મુનીશ્રી અમરવિજયજી ઉપદેશથી કેરલ
મંડળ તરફથી ભેટ

‘સંગીત’

જિનગુણ ગાનામૃત

લેખક

શાહ ગુલાબચંદ જલ્લુભાઈ
ચંદરવાવાળા (કાઠીઆવાડ).

આવૃત્તી પહેલી.

પ્રત. ૧૦૦૦

વિક્રમ સંવત ૧૯૮૪

કીમત અમુલ્ય.

ગઝલ

હજારો દોષ જે મુજમાં, ન સામું તેહની જોશો;
સુગંધી પુષ્પમાળાની. મીઠી સુગંધને લેશો.

ઘણા પુષ્પો કરી લેગાં, ગુંથ્યો ગુંથ્યો અમે તહેનો;
સુગંધી હોય જો તહેમાં, પ્રણયથી હાથમાં લેશો.

નહિ તો ફેંકજો એ ગુલ,^૧ ન હોયે વાસ જો એમાં,
અમન^૨ ગુલાબનો ખિલ્યો, કદરથી તે ગ્રહણ કરશો.

અમારી પુષ્પવાડીમાં, ઘણા પુષ્પો રહ્યા ખીલી;
ગમે ત્યાંથી તમે ચૂંટી, ગ્રહણ તે દિલમાં કરશો.

કથે ગુલાબ હે ભાઈ ! બગીચાડપ પુસ્તક આ;
નિહાળી નયનથી પ્યારા, ખરેખર ગુણને ગ્રહજો.

૧ કુલ. ૨ બગીચો.

અર્પણ પત્રિકા

અનેક ગુણ ગુણા આલંકૃત આચાર્ય શ્રીમદ્ વિજય નેમિસૂરિજીના પ્રશિષ્ય ગુણભંડાર શ્રીરોમણી શ્રીમદ્ મુનીશ્રી અમરવિજયજી મહારાજ આપે અનેક ભાઈઓ તથા બહેનોને, ધર્મનું રહસ્ય સમજાવી, વિશુદ્ધ ક્રિયાકાન્ડ તરફ દોર્યા છે. આપે પરમ પુરૂષાર્થ કરી, પવિત્ર ધર્મ દિધાવ્યો છે. સૌમ્ય, ધૈર્ય, ગાંભીર્ય, સંતોષ, આદી ગુણોવડે આપનો આત્મા વિભૂષીત છે. આપે કોરલ ગામે ચોમાસું કરી, અમારા ઉપર પરમ ઉપકાર કર્યો છે. આપના શુભ ગુણોપર આકર્ષાઈ આ ચતુર્કિંચીત 'ભેટ' સાગરમાં બિન્દુ સમાન 'જીનગુણ ગાનામૃત' નામનું લઘુ પુસ્તક આપના કર કમલમાં અર્પણ કરું છું તે સ્વીકારી આભારી કરશેજી.

હી. આપનો દીનસેવક ગુલાબચંદ જલ્લુભાઈના
અહોનિશ શિરોનમન 'અસ્તુ'

શ્રી વીતરાગાય નમઃ

પ્રસ્તાવના.

ખ્યારા વાંચકવીર ! આ નાનકડા પુસ્તકની પ્રસ્તાવના શી, અને શું લખું ? ખરેખાત ! થોડામાંજ સમાવેશ કરીશ; ગાયન કળા એટલે શું ? જહાંનું અમૃત ! સ્વર્ગની સીડી ! આત્મકલ્યાણનો રસ્તો, બીજું શું ? પરંતુ બહાલા ભાઈઓ ! એટલું તો ખાસ આપણે સંભાળવું પડશે. આત્મકલ્યાણ માટે કેવાં કાવ્યોની જરૂર છે ? શ્રૃંગાર રસથી ભરપુર કુતુહળ જનક સંગીતની ? ના, એથી જરા સંભાળજો, તમે વીરહી અને અશ્લીલ ગાયનોનો ઉપયોગ કરશો નહિ, નહારા ગાયનો શીખવાં અને ગાવાં એ આત્માને ઝેર પાયા ખરાખર છે, ખાસ પરમાત્માની સ્તુતીના સ્તોત્ર અને બોધમય કાવ્યરસ ખ્યાલી ખ્યારા વાંચક ? ભરી ભરીને તું પીજે, અને પાજે. તેથી જ આત્મા ઉજવળ થઈ, મોક્ષ સુખને પામે છે; માટેજ વિશુદ્ધ સંગીતને આત્મકલ્યાણીક કહ્યું છે. જેમ સમુદ્રના તરંગોનો પાર આવી શકે તેમ નથી, તેમ સંગીતના રાગરાગણીનો પાર પામી શકાય તેમ નથી.

ખ્યારાવીર ! આ સમુદ્રમાથી એક બિન્દુ સમાન કાવ્યનો સમુદ્ધ આપની સમક્ષ રજી કરું છું, તેમાંથી કાંઈક ગ્રહણ કરી આભારી કરશો. મારામાં જોઈએ તેટલું જ્ઞાન નહિ હોવાથી,

કાંઈને કાંઈ ભુલચુક રહી હશે તે સુધારી વાંચવા વિનંતી કરું છું. આ કાવ્યોમાંથી ત્રીશોક કાવ્યોનો થોડો ઘણો અપુર્ણ ભાગ મારી પાસે તૈયાર હતો બીજા કાવ્યો દોઢ માસની અંદર તૈયાર કરી મુકવામાં આવ્યાં છે, માટે ભુલચુક રહી હોય તો દરગુજર કરશોજી.

લી. શેવક ગુલાબચંદ જલ્લુભાઈ

“ મંગલા ચરણુ ”

“ ધ્રુપદ ”

શ્રી વિભુવિપદ વિદારક સ્યામ, ટેક
અલખ, અગોચર અજર નિરંજન;
ભવ ભય ભંજન જગ વિશ્રામ.....શ્રી
ઘટ ઘટ વ્યાપક સ્વયમ પ્રકાશી
જય જનવર વંદુ ગુણુ ગ્રામ.....શ્રી
ભાવ ધરીને વંદન કરીયે, પાપ પડલને હુરે હરીયે;
સુરત, તુજ પ્યારી ! સુખકારી ! દુખહારી !
મુરત નમિયે ચરન નિર્મળ નિષ્કામ !.....શ્રી

૧ “ શ્રી રૂપભદ્રેવ જિન સ્તુતિ ! ”

“ રાગ સૈદા તારો ખુબ છે દાડો ”

મારૂંદેવી તન છે ખ્યારોરે, મારા ચિત્તમાં વસનારોરે;
માતા મારૂંદેવી કહાવે, પિતા નાભીરાય
વનિતાપુરમાં જન્મ લીધો છે, કરવા ભકતોની સાહ્ય;
હૈયાહાર પ્રાણુથી બહાલોરે,

મારૂં૦

અનુતર વિમાનથી ચવીરે, આવ્યા તાતને દ્વાર;
જન્મ અવશર જાણીનેરે, ઈંદ્ર આવ્યા તે વાર;
(કરે) નંદીશ્વર મ્હોત્સવ સારોરે.

મારૂં૦

વૃષભલંછન શોભતુંરે, પાંચસે ધનુષ કાય;
યુગલા ધર્મ નિવારીયોરે, લાખ ચોરાસી આય;
દિલાવર દિલ હુલારોરે.

મારૂં૦

સંસારના સુખ ભોગવીરે, છોડયું પ્રભુજી રાજ્ય;
વરસી દાનજ દેધનેરે, ચારિત્ર લીધો મહારાજ.
મહા મલ મોહને માર્યોરે.

મારૂં૦

નાદા રીપુઓ સર્વે ત્યાંથી, જોર ન ચાલ્યું લગાર;
માયા આવી સુત કામની સાથે, વંદે વારંવાર;
પ્રભુ અમ એથી ઉગારોરે,

મારૂં૦

૨ “અજીતજીન સ્તવન”

રાગ પીલુતાલ દીપચંદજી.

ઇશ તન ધનકી કેન બડાઈ—એ ટેક

પ્રિત પુરાણી, દિલમાં વિચારી;	
અજીત જીનેશ્વર, લેજો ઉદ્ધારી.	પ્રિત.
અજીત તમે છો, અહો સુખસાગર !	
કર્મ કટકને નાખ્યું સંહારી.	પ્રિત.
સાચુ સગપણ જીનજી તમારું,	
૧વિધ્વંસ કુટુંબ દુનિયા દુઃખ કચારી	પ્રિત.
અંતરના શ્રંગાર અમારા;	
તન, મન લાગી આપની તાળી.	પ્રિત.
૨ગુન્ઝ કહું પ્રભુ ! કોણની આગળ ?	
સાંભળો સાહેબ, દુઃખની કહાણી.	પ્રિત.
શુલાબ તારો, અમને જીનેશ્વર !	
પ્રણય પુરાણો દિલમાં ધારી.	પ્રિત.

૧ દુનિયારૂપ નાસ પામનારું કુટુંબ.

૨ જાની વાત.

૩ “ સંભવનાથ જિન સ્તવન. ”

“ હે નાથ ! તારા વીના મને કોણુ ગમે ? ”

રાગ હમીર કલ્યાણ ! ત્રીતાલ !

જ્ઞાન પદો ગુણુ ખાણી એ—ટેક.

તમ વીણુ કોઈ નજર મુજનાવે,
 દેવ અનાદિ સંભવ જીનવર મુજમન માંહે ભાવે ! તુજ
 કોઈ દેવ રામાના રાગી ! કોઈક શસ્ત્ર ધરાવે !
 કોઈને રંગ ભંગના લોટા, ગાંભે ભાંગ કુંકાવે ! તુજ
 એમ ઘણા વશ પડ્યા વ્યસનને, વિતરાગી તું કહાવે ! તુજ
 માતા ઉદર પ્રવેશતાં જીનવર ! દુષ્કાળ દુર થાવે !
 શ્રાવસ્થી નગરી નૃપ તહારા, ચરણે ચીત્ત લલચાવે ! તુજ
 ગુલાબ આશરો તારો તારક ! શરણાગત તું કહાવે !
 તારો અમને બહાલ ધરાવી ! સંઘ સકળ ગુણુ ગાવે ! તુજ

૪ “ શ્રી અભિનંદન જિન સ્તવન ”

“ રાગ—બહુ કર્યો વેસ્યાએ કેર, ઉપજે ઝેર, પાળવું વેર,
 એ ટેક ”

સ્વામિ અભિનંદન દેવ ! કરૂં તુજ સેવ;

દેવાધી દેવ, પરમ ઉપકારી !

એ કર જોડીને કરૂં સ્તુતિ હું તારી.

એકર૦

ભય ભંજન છો વીતરાગ ! અહો ! મહાભાગ્ય !
 કર્યું સૌ ત્યાગ ! નમુ હિતકારી. બેકર૦
 મળ્યા કદમ તરૂંવર આજ, અહો શિરતાજ;
 તારણ જયમ ઝાઝ ! વંદુ વારવારી, બેકર૦
 પ્રભુ દરશનથી દુઃખ જાય. ખરે ? સુખ થાય;
 મંગળ ગ્રહ થાય, સુણો નરનારી. બેકર૦
 રહે આંદની આ દિન ચાર, ગુલાબ વિચાર;
 ભજી જીનરાય, તરો ભવ પારી. બેકર૦

૫ “ શ્રી સુમતિનાથ જિન સ્તવન ”

“ રાગ—માતા માડે દેવનાનંદ—” ટેક

પ્રભુ સુમતી અભયકંદ !
 દેખી તારૂં મુખડું માડે મન લોભાયુંજી;
 માડે મન લોભાયુંજી, માડે દિલ હરખાયુંજી. દેખી. ૧
 છો જગનાયક સુખના સાગર, ભવ ભય ભંજનહાર;
 તમ સરખોના દેવ જગતમાં, તરણ તારણ દાતાર. પ્રભુ. દેખી૦
 અંધાને ^૧જેષ્ટીકા ^૨આશ્રીત, જીખ્યા જનને અન્ન;
 મુક્તિદાયક તું જગ આશ્રીત, પાપી પુનિત કરંત. પ્રભુ. દેખી૦
 ધન્ય અયોધ્યા નગરી કહીએ. ધન્ય સુમંગળામાત;
 ધન્ય મેઘરથ નૃપને કહીએ, પ્રભુ ગ્રહે શાક્ષાત. પ્રભુ દેખી૦

૧ લાકડી. ૨ આશ્રય દેનાર ટેકા આપનાર

દિવ્ય દેહ ચરનાંબુજ તારાં, પરદુઃખ ભંજનહાર;
શુભાખ વદે બાળક તારાં, ઘો સુમતિ દાતાર. પ્રભુ દેખી૦

૬ શ્રી પદ્મ પ્રભુજિન સ્તવન

રાહ ગઝલ—મેરા મૌલા બુલાવો મહીને મુઝે—એ તરજ ટેક.

ખ્યારા પદ્મ જીનેશ્વર તારો તમે;

પ્રભુ ભવજળ પાર ઉતારો તમે.

ખ્યારા૦

સાખી. તારક મળ્યો ના કોઈ પણ, બહુ દિવસ તો વીતી ગયા;

આશા ધરીને આજ ઉર; આવ્યા તમારા દ્વારમાં.

અમ અર્જ ઉરે અવિધારો તમે,

ખ્યારા૦

સાખી. ઉપકારી સૌ કહે છે તને; ઉપકાર જો કરશે નહિ;

અપકારી અવરણ વાદતુજ, વદશે સખા જગની મહીં.

મારા બાણીને દિલડે દબાવો તમે.

ખ્યારા૦

સાખી. ઉજવળ કરો અમ દેહને, ઉજવળ કરો અમ દિલને,

નિર્મળ સુખદ ખ્યારા સખા; કાપોને ભવના દુઃખને.

પ્રભુ સાચર જગથી તારો તમે.

ખ્યારા૦

સાખી. અનંત રિદ્ધી સિદ્ધિદાતા, તુમ વીના કોઈ નહિ,

પડતાને ખ્યારા આશરો, તારો વિમળ છે જગમહીં,

ભવદર્દ શુભાખ દબાવો તમે.

ખ્યારા૦

૭ “ શ્રી સુપાર્શ્વજીન સ્તવન ! ”

સરકાર રજા દિજીયે જામીનગાર હું.

કર પાર પાર પાર મારો, પાર ખેડો તું

કરી કૃપા બચાવોને; ભવ દરિયે કુખું છું, કર૦

કર્મ કાન્ડ બન્ડમાં, બ્રમિત થઈ ભમ્યો;

વિમુખ રહ્યો આપથી હું, લેશ ના નમ્યો. કર૦

ઉપાધી સંગ રંગમાં, થાક્યો ફરી ફરી;

ઉગારી દ્યો સુપાર્શ્વનાથ, બ્રાંહ્મ મમ બ્રહ્મી, કર૦

ધર્મ સ્થંભ સ્થાપનાર; વિદાર વિપદતું

પાર પાર પાર નાવ, કર અનાથ છું કર૦

સાળી. વિપદ સમય પ્રભુ આવીને, વિપદ હરો મુજ સ્યામ.

સંકટ હરણ મુંદિર તુંહી, નિત્ય જપું તુજ નામ.

સુપાર્શ્વ દેવ જલ્લુ સુત, સેવા આપજો;

ગુલાબ ચંદના હે નાથ, કપટો કાપજો. કર૦

૮ શ્રી ચંદ્રપ્રભ સ્વામીનું સ્તવન

“ લાવણી ”

—માર્ગમાં મશ્કરીનું શુ કામ—એ ટેક

ચંદ્રપ્રભુ અરજી ઉર ધરજો, (૨)

સેવક જાણી સાહ્ય કરીને કષ્ટ સર્વ હરજો. ચંદ્ર !

પ્રભુ હું અજ્ઞાની પ્રાણી. (૨)

ભુલ કરી તે માફજ કરજો, બાલક તમ જાણી. ચંદ્ર !

બાળકો પિતૃ માતા પાસે (૨)
 લાડ કરી મુછ વાળ ખેચતાં, પિતા નહિ ત્રાસે. ચંદ્ર !
 તાત તું જગત તણો કહાવે, (૨)
 ડુબતા દેખી બાલુડાંને, શરમ કેમ નાવે ? ચંદ્ર !
 સખળ છે નાથ કરમ વૈરી ! (૨)
 ભુલવણીમાં નાખી ભુલાવે, દુષ્ટ બની ઝેરી. ચંદ્ર !
 ગુલાબચંદ્ર વિનવે કરજોડી, (૨)
 મમ બંધુને તારો જીનેશ્વર ! અરજગ્રહી મોરી. ચંદ્ર !

૬ “ શ્રી સુવિધી જિન સ્તવન ”

“ રાગ સીહાનો કનરો ” ટેક
 સુવિધી જીનંદ અરજ અવીધારો;
 તારક નૌકા આપી તારો. સુવિધી.
 આભવ સાયર મહાજળ ભરીયો,
 બહુ દુર દુર છે. નાથ ! કિનારો સુવિધી.
 લાખ ચોરાશી નિગોદમાં ફરીયો;
 તોપણ નાવ્યો સંસારનો આરો. સુવિધી
 સુગ્રિવ રાજા ! રામામાતા સુત,
 આશરો એક હવે છે તમારો. સુવિધી.
 ગુલાબ કહે સુણ, 'કાકંદી નૃપ !
 દેખાડો અમ મોક્ષ કિનારો. સુવિધી.

૧૦ “ શ્રી સિતળનાથ જિન સ્તવન. ”

“ રાગ, વાલીડા મારા વિકારી વસંત આવ્યો. ” એ ટેક.

વાલીડા મારા ભજ્યે દયાળુ દેવા,
મળે મોક્ષ રૂપી કૃપા મેવા રાજ;
સિતળજિન સુખ કરતા, મને ઘડી નથી વીસરતા રાજ. સિં
દેવાધી દેવા, અજર અમર તમે કહાવો;
લકતોને કેમ દુભાવો રાજ, સિતળજન. મને. સિં
પ્રભુજી મારા નામ સુખદ મનોહારી,
કરો જીવન સિતળકારી રાજ સિતળ. મને-સિં
ગુણાધી દેવા અમૃતને અગણું મે કીધું,
ભરી ઝેરનું પ્યાલું પીધું રાજ, સિતળજન. મને-સિ.
જીનવરજી પ્યારા ! ભક્તિ મારગડો ન ઝાલ્યો;
હું મોહ દિશામાં મા'લ્યો રાજ, સિતળજીનવર. મને-સિં
દિલના સિતારા છેટું લાખો જોજનનું પડીયું
કેમ મળું હૈડું વજ ઘડીયું રાજ સિતળ. મને-સિં
તમને મળવાની હોંસ ઘણી દિલ થાય
ગુણ ગુલાબ તારા ગાયે રાજ સિતળ. મને-સિં

૧૧ શ્રેયાંસજિન સ્તવન.

રાગ. નિર્જાળ શત્રુ શખજી રાજ પર.—એ ટેક.

શ્રેયાંસજીનંદા છો સુખકંદા ! અરજી અમ ઉરમાં ધરજો;
અષ્ટ કરમને જીત્યા જીનવર, શરણાગત બહારે ચડજો.

છે દુઃખમાં દિલાસા રૂપ, નામ શુભ તારૂં;

પ્રભુ ! સુખદ સંતોષ રૂપ, મોક્ષ કેરું ખારૂં;

પ્રવહણની જેમ, ભવ દધી તારનારૂં.

શ્રેયાંસ.

ખરે જીવનનો લાહવો, પ્રભુ તું છે પ્રાણ પ્યારા ?

તલસાવો નહિ તારો હવે, તારક અમારા;

શુભ ગાય છે શુભાખ, નમી અર્ચુ વારંવારા.

શ્રેયાંસ.

૧૨ શ્રી વાસુપુજ્ય જિન સ્તવન.

રાગ. હમીર. તાલ. ઝખતાલ.

ગીરધર સખહી અંગકો વાંકાં, વાંકી ચાલ ચલત ગોકુલમેં,
છેલ છખીલો કાકો.

ગી૦

પંખી આપણુ નંદન વનના.

ટેક.

હરતા કરતા મોજ મજામાં;

આનંદ ધારી તનમાં.

પંખી૦

વાતો કરતા વહાલ ધરાવી, એકય થઇ આંગણમાં;

એક એક વીણુ ઘડી ન ચાલે, રમતા પ્રણય મગનમાં. પંખી૦

મિત તજી તું ગયો છેડીને, નિરાશી એક વનમાં;

શુભ ગાતા તુજ દાનવ માનવ, નૈન ધરીને ગગનમાં. પંખી૦

વસ્ત્ર ધરો તે ઉર વહાલમાં, શરનાગત પડ્યો શરણમાં.

નિરાશી એક આશ છે તારી, અવર આશના મનમાં.

દરશન દયો દીનખંધુ અમને, આકાંક્ષા એ તનમાં.

વાસુપુજ્ય જીન શુભાખ વંદે, લળીલળીને ચરનમાં. પંખી૦

“ ૧૩ શ્રી વિમળજિન સ્તવન ”

રાગ-સિદ્ધાનો કનરો, તારૂણી તુજથી નથી બુદ્ધાઈ-એટોક
તોરી મુરત હૈ નિર્મલકારી; શાન્ત છબીકો નમન હજારી-તો
તાપ સંતાપકો દુર નિવારત, કરત જીવનકો સિતલકારી-તો.
દ્વરથ નૃપ નંદનહો વંદન, તુમહો ખ્યારે જગ ઉપકારી-તો.
તુમહો વિમલકરોહમ વિમલ, હૈદિમ દિલકી ચહ અર્જ હમારી-તો.
શુલાળ કહત વિમળજિનરાયા. ભક્તિ દિનદિન દીજો તુમારી-તો.

૧૪ “ શ્રી અનંતજિન સ્તવન ! ”

“ ભૈરવી. ”

“તુહી હીદકા ડંકા આલમમેં બજવા દિયા કમલીવાલેને”
અનંત પ્રભુ ઉર દયા મનવા, દીન દાશ તણા દુઃખહારાને;
અનંત રિદ્ધિજ અનંત સિદ્ધિ ! અવીચળ સુખના દેનારાને.

અનંત૦

તન વર્ણુ સુવર્ણુ અહા સુંદર ! નિરખી હરખે દરશન મનહર;
વિભુ શાન્ત છબી દિલમાં ધર ધર, ગા ભવ દુખના હરનારાને.

અનંત૦

કલ્પતરુ સમ છે જીવનવર ! શુકાની સમર્થ જગ ગુરુવર;
ભવ રોગ ખરે ક્ષણમાં હણશે, ભજ ભજ મન એ હિતકારાને.

અનંત૦

બહુકાળ અનંતા ફેરા ફર્યો, નવ ગર્વ અરે ઉરથીજ ગળ્યો;
મદગંજન બાળી કર્મ જડો, ઉદ્ધારો બંધુ હમારાને.

‘ સુમિત્ર ગુલાબ ’

૧૫ “ શ્રી ધર્મનાથ જિન સ્તવન ! ”

રાગ ધોળ ! ખેલો પીઆલો મારા ગુરુજીએ પાયો.—એ ટેક.

મનડું તો મ્હારૂં પ્રભુજી કહ્યું ન માને,

ચડયું મોટપ જીઠ ધ્યાને,

સંદેશો મારા જીનજીને કહેજો. ! ૧

મનડું છે મ્હારૂં પીપળ પાનના જેવું;

ચડયું મમત ચકડોળે,

સંદેશો ૦ ૨

મનડું તો મારૂં નિત્ય રહે છે રખડતું,

રોજ સમાન એ ફરતું,

સંદેશો ૦ ૩

સ્થીરના રહેતું કદીએ ઠરીને વીરા;

ભુત ભરાયું મ્હોટું ધીરા.

સંદેશો ૦ ૪

કોઈ સંગ લડતું ને, કોઈ દીન રડતું,

બનીને દિવાના સમ ફરતું.

સંદેશો ૦ ૫

હઠીલું બહુ છે એ કહ્યું ન માને,

પથ્થર (પર) નીર સમાને.

સંદેશો ૦ ૬

પ્રિયતમ ધર્મ જીનેશ્વર આવો,

મનડાને બહાલા મનાવો,

સંદેશો ૦ ૭

રત્નપુર નગરીના વાસી સહુણા, બહેલેરા બહાલમ આવો.	સંદેશો ૧
ભાનુ રાજા ધન્ય માતા સુવતા, મનુજ જન્મનો લીધો લહાવો.	સંદેશો ૭
અમને પ્રભુજી તમ બાલુડાં બાણી, તમ ખોળે જીનજી જુલાવો.	સંદેશો ૮
ગુલાબ કરે છે અર્જ બે કરજોડી, તમ ચર્ણે મનડું ઠેરાવો.	સંદેશો ૮

૧૬ “શ્રી શાંન્તિ જિન સ્તવન”

‘રાગ-સોરઠી ગજલ-હરીગીતમાં ગવાશે-ટેક
આવ્યા તમારા દ્વારમાં, ઇનકાર જીન કરશો નહિ.
ઇનકાર જીન કરશો નહિ, ઇનકાર જીન કરશો નહિ? આં
અગણીત ભુલ્યો અમમાં ભરી, તેને ગણાશે નાગણી;
દરિયાવ દિલના હે સખા, અવગુણ ઉરે ધરશો નહિ ! આં
તોડયાંજ તમ ફરમાનને, કીધું ખરે ! અપમાન તે;
અપમાનનો બદલો કદી, અપકારથી ધરશો નહિ ! આવ્યા
એ ભુલ છે મારી ભયંકર ! નિરમોહ તું નિર્પક્ષ છે,
પ્રણયને વસ જે વદ્યો તે, માફ કરશે શું ? નહિ ! આં
આવજો, પ્રભુ આવજો, અમ દિલને હરખાવજો,
રે ! ઉર આગણે આવજો, ખીજી વિનંતી છે નહિ ! આં

વંદન હજારો હો પ્રભુ ! જનજી તમારા ચર્ણમાં,
દયો શાન્તિ શાન્તિ શાંતીજિન, બીજી કશું યાચું નહિ ! આ૦

૧૭ “શ્રી કુંથુજિન સ્તવન.”

રાગ માલ.

મારો કેશવ વરણો કાનરે, ઉભો યમુના કેરે તીર. ટેક
કુંથુજન તમારે સર્ણ, સર્ણાગત વિભુ તારો,
મહેર કરીને જનવરા ! અટવીથી ઉગારો. કુંથુ૦
શાન્ત મુંરત આપનીરે, નિરખત નૈનાનંદ
સુખકારક, દુઃખહારક, અઘટારક, જગતારક.
જય જય હો જન ચંદ ! કુંથુ૦
નામ છે નિર્મળ આપનું રે, રટતાં પામું પાર;
દિન દાતા, સુખ સાતા, જયત્રાતા, વિજ્યાતા,
દીન જન છું કરજો બહાર, કુંથુ૦
છાગ લાંછન શોભતારે, દેવ તણા સરદાર;
મદહારી, ભવ તારી, હિતકારી, જયકારી.
મુરત છે મનોહાર. કુંથુ.

૧૮ “શ્રી અરનાથ જિન સ્તવન !”

દિલદાર ચાર છએલાસે નૈના લગાયકે-એ ટેક.
દિદાર તોરે દેખનસે, કર્મો હઠ જાયગે;
જીવન અફલ મેરા સો, સફલ હો જાયગે. દિદાર.

હે બદન ગુલઝારા ? સુગંધ કે કુવારા ?
 દરશ કરત તોરા, ભવ દુઃખકો ડુખાં યગે. દિદાર.
 શ્રીર શ્રીરમેં આયો, અખપાર નહિ પાયો,
 રહમત તુમારી હોવેગી, બેડો તર જાયગે, દિદાર.
 મેહું કામી કોધી, તુમ સિદ્ધ રૂપ યોગી;
 તેરાહી ગુણુ ગાનોસેં, શાન્તિ મિલ જાયગે. દિદાર.
 અરનાથ જન હમારી, હો વંદના હબરી;
 ગુલાબ ચરન તેરાપેં, લૌટ લૌટ જાયગે. દિદાર.

૧૯ “ શ્રી મલ્લીજિન સ્તુતિ ! ”

શ્રીજી મહારાજ માયું, શરણુ તમારું—એ ટેક.
 મલ્લીજનચંદ માયું શરણુ તમારું;
 શરણુ તમારું દાદા ! શરણુ તમારું. મલ્લી
 રીપુ દળ ચુર કીધું, શીવપુર રાજ્ય લીધું;
 શીવ વધુ ? કાન્તર માયું શરણુ તમારું. મલ્લી !
 ચીદાનંદ દેવ દેવા ! સુરીરાજ પ્રસ્તુત શેવા !
 લેવા મીઠા મોક્ષ મેવા ! શરણુ તમારું. મલ્લી !
 લોચણી શીવપુર સમ કીધું, ભકતોને અક્ષય સુખ લીધું.
 ભવદધી પાર ગામી ! શરણુ તમારું. મલ્લી !

લોચણી જવા મન લાવ્યું ! બેલ વીણ ગાડું ચલાવ્યું;
 યાચું જીન નેન તારા, શરણુ તમારું, મહી !
 જલ્લુ સુત ગુણુ ગાવે, લાવ વેણુંને બળવે
 ગુલાબ ગ્રહો કર ખ્યારા ! ગણી ગુલાં ખ્યારું. મહી !

૨૦ શ્રી મુનીસુવ્રત જીન સ્તવન,

રાગ. તરકારી લેલો આઠ માલનીયા.

મુની સુવ્રત દેવા ! સેવાના મીઠા મેવા આપજો.
 દુરઘટ મનડાના, પરિતાપો ખ્યારા તમે કાપજો. મુની.
 વીણુ ઝવેરી મોતી હીરા, પન્ના કોણુ પરખાવે,
 દિપક દેખ્યો જીનજી જેણે, સુરજ કયમ સમજાવે. મુની.
 સાચા વૈદ્ય વીનાજ દર્દની, પરીક્ષા ક્યાંથી કરશે;
 કુંચી વીના તાળું વાસેલું, કહો કેમ ઉઘડશે. મુની.
 શીવ તમે છો જીવ અમે સૌ, કર્મ તણે વસ રાખ્યા;
 અવિદ્યા વસ પડીને જીનવર ! થૈ થૈ કરીને નાખ્યા. મુની.
 કાપોને ત્રિવીધી તાપો, મનડાને વસ કરજો,
 ઉપકારો ભુલી ના જઈશું, ગુલાબ કણ્ણા કરજો. મુની.

૨૧ ‘નમિજીનેશ્વર સ્તવન’

‘ રાગ સોરઠ. ’

કહો મારા નયન સહુણા સ્યામ ! એ રાગ—એ ટેક.
 કહો મારા દિલતણા આરામ, તમને ક્યાં આવી નિહાળું;
 ક્યાં આવી નિહાળું તમને ક્યાં આવી નિહાળું. કહો.

દેશ અને 'શહરો ગલીયનમાં, અમન ભમ્યો અટવી વન વનમાં;
થાક્યો ફરી ઉપવનમાં.....તમને૦..... કહેા.

વ્યોમ અને પાતાળે જોયું મનહર મુખડું ત્યાં નવ જોયું.
ગહન કુંજ ગગનમાં.....તમને૦..... કહેા.

સત્ય તહીં ત્યાં તું મુજ ભાસે, અસત્યથી તું દુરે નાસે;
પ્રણય તણાજ વહનમાં.....તમને૦..... કહેા.

નમિજીનેશ્વર દરશન કરવા, અધિર બન્યુ દિલ.
અધને હરવા, દુરગતી ગુલાબ હરવા.....તમને૦.... કહેા.

૨૨ શ્રી અરિષ્ટ નેમિજિન સ્તવન.

શ્રી નેમીજીનેશ્વર તોરણ આવે છે, તે વખતે પશુઓનું
આર્તધ્વનીથી રૂદન સંભળાય છે. સારથીને રથ ઉભો રાખવા
સુચન કરે છે. પશુઓ વિનંતી કરે છે. તે નીચે પ્રમાણે.

“ દોહરો. ”

દેવાધી દેવા પ્રભુ ! જીનવર જગ આધાર,
પદ પંકજ શીર ધારીએ, સુણજો અમ પોકાર.
કુર હૃદયના માનવી, કરશે અમનો ધાત,
ગરીબ પશુના માંસથી. ગોરવ જમશે નાત.
તમ સુખ માટે હે પિતા, મરશું અમે પ્રભાત;
લગ્ન કરી માણો મઝા ! શરમ ભરેલી વાત.

જગપાલક તારક પછી, કોણ કહેશે વીર
 દધી માઝા મુકે નહિ, ચળે ન મેરૂ ધીર.
 ભય ભંજન જગદીશ્વરા, બંધન તોડનહાર.
 છોડાવો કરૂણા કરી, કરૂણા રસ ભંડાર૦
 પશુઓ કેરી વિનતી, નિજ ભાષા મોઝાર.
 આર્તસ્વરે સુણીને તદા, કરતા મન વીચાર.
 ધિક ધિકહો લગ્નને, ધિકહો આ સંસાર.
 દયા તણા દરિયા પ્રભુ. બોલ્યા નેમ કુમાર.

પ્રભુ ! સારથીને રથ પાછો વાળવા ફરમાન કરે છે
 તે બખર મળતાં રાજુલદેવી રથ આગળ ફરી બળદની નાથ
 ગાલી ઉભા રહી સ્તુતિ કરે છે.

“ રાગ મને ભુલી ગયો છે મારો છેલડોરે ”

રાજુલ દેવી !

તમે પાછા વળોને પ્રભુ નેમજીરે, સુણી ખ્યારી તણો પોકાર.
 બહાલા વિનતી સ્વિકારોરે મુજનીરે અબજાના આધાર. તમે૦
 નેમીજીનેશ્વર

નારી પાછો હવે હુંતો નહિ વળુરે, મરે પશુઓ સર્વે પ્રભાત;
 તેની હત્યા લાગે મુજ શીરેરે, જાઉ નર્ક ગતિ મોઝાર નારી.
 રાજુલદેવી.

પ્રભુ પશુઓ છોડાવું પલવારમાંરે, કોઈ કરે નહિ હત્યાય;
 વળી અભય અપાવું પ્રાણી માત્રનેરે, સુણો અરજ દિન

દયાળ. તમે

નેમીજીનેશ્વર.

લાગે સંસાર ઝેર સમો મનેરે, ખ્યારો લાગે સયંમહાર;
વરવા ઇચ્છા હૃદય શીવ સુંદરીરે, સુણો અબળા કહું આ-
વાર. નારી૦

રાજીલ દેવી

બહાલા રાજ્ય અપાવું પિતા તણુંરે, સુખે રહીએ સંસારની માંહ્ય;
પછી સયંમ લહીશું સાથમાંરે, સુણો શ્રુષ્ઠી તણા શ્રંગાર. તમે
નેમીજીનેશ્વરનેશ્વર.

નથી રાજ્ય તણું કામ માહ્યરેરે, જુઠી માયા તે સઘળી જણાય
વિષય વિષમાં લપટાયો જે પ્રાણીયોરે, નાવ ત્હેનુ દરિયામાં
હુંટાય, નારી૦

જુઓ સંધ્યાના રંગમુંદિર આલલેરે, એતો પલપલમાં પલટાય,
તેવી હીસે સંસારની સાહ્યબીરે, ઘડીમાંહે તે નષ્ટ બની જાય, નારી૦
રાજીલ દેવી.

પ્રભુ કૃષ્ણ તમારા બ્રાતનેરે, નારી એક સહસ્ર ને આદ્ય;
તમે એકમાશું મુંઝાઈ ગયારે, કરો છોડવા યત્ન ઓ સ્યામ. તમે
નેમીજીનેશ્વર

નારી સ્વપના જેવો સંસાર છે રે;

નહિ સાર તેમાં હેં લગાર;

શું મોહ પામ્યા તમે સુંદરીરે; નારી વિચારો ઉરની માંહ્ય, નારી
પ્રભુ પાછો હંકારોને હાથીયોરે. પુરો મુજ મનડાના કોડ;
દાસી રાજીલની સુણો વિનતિરે. કહે શુલાબદો કરજોડ. તમે

કાલાવાલા બહુ કર્યા, રાબુલે તેવાર;
 નામાન્યુ તવ નેમજી, ગયા પાંસરા દ્વાર;
 વરસી દાન દઈ કરી, સંયમ અહી તેવાર;
 મુક્તિ વધુને લેટવા, ચઢી ગયા (ગઢ) ગીરનાર,

૨૩ “ શ્રી પાર્શ્વજીન સ્તવન ”

રાહ નાટકી !

અરે હૂ પ્રેમની જોગન,.....એ ટેક

અહો ! પ્રભુ પાર્શ્વજીન પ્યારા ! વિભુમમનેન ના તારા
 દર્શ નિર્મળ તમ પ્રભુજી ! સદા સુખકારા !

વિભુમમ નેનના તારા-અહો !

કમઠ યોગી તપ કરે ત્યાં, આપ સિધાવ્યા !
 નાગ નાગણુ જોડ ઉગારી, ! ઈંદ્ર પદ દાયા ! વિં અહો !
 અસાર જાણી સાહ્યખીને. સયંમ સ્વીકાર્યા !
 ચારીત્ર પાળી નિર્મળું ! પ્રભુ કર્મ ને બાળ્યાં ! વિં અહો !
 કમઠ ત્યાંથી અત્યુ પામી, મેઘ રૂપ ધાયાં,
 સાધુ પણામાં દેખી દુશ્મન ; જલધી વરસાવ્યા ! વિંઅહો !
 નાશિકાપર જલ ગયું તવ, ઈંદ્ર ત્યાં આવ્યા;
 મેઘ માળી શીર નમાવ્યું, જગત આધારા ? વિં અહો !
 હે નાથ ! હે અન્યુત ચિદાનંદ ! દેવ અધહારા !
 ગુણાતીત્ હે ગર્વ ગંજન ! ભવ દધી તારા ! વિં અહો !

કમળ નયન ! વામા તનય ! અશ્વસેન દુહારા !
 હે જનંદા ! સુખ કંઈ ! મોક્ષ દેનારા ! વિભું અહો !
 ઇંદ્ર ઇંદ્રાણી મેઘમાળી, (એ) ત્રીપુટી^૧ તે વારા
 દ્રવિત દિલડે સ્તોત્ર ગાતા, નમી પ્રભુ ખ્યારા ! વિભું અ.
 કરવાંક માપ્રી પુરણ પાપી, અમ તણા ખ્યારા
 ગુલાબ ગુણ હીણો તમારો ગાય ગુણતારા.

“ ૨૪ મહાવીરજન સ્તવન ! ”

રાગ ગોકળીયું નાનું ગામડીયું સા માટે નાવો સ્યામ-ટેક
 તારા દરશથી દિલડું લોભાયું ખ્યારા સ્યામરે !
 લોભાયું ખ્યારા સ્યામ ! હરખાયું ખ્યારા સ્યામ ! તારા.
 સુગ પ્રાણી તારી, લીધો છે ઉગારી
 જેહ દુષ્ટ ભારી તહેને; દીધું મોક્ષ ધામ ! તારાં
 ગોશાળા એ દુખડાં દીધાં, રોશન રંચક કીધા;
 ધન્ય ધન્ય સમતા ધારી વિભુ ગુણ ગ્રામ ! તારાં
 ત્રિશલા દેવીના બયા, સિધારથ કુળ દિપાયા !
 મહાવીર તોરા ચરનકમલ સુખધામ ? તારાં
 ચંડકોશીયો ઉગાર્યો : દુખતો દધીથી તાર્યો !
 કોધી મહા જવાળા સરખો, કીધું તેનું કામ ! તારાં
 ખાલુડાં તહારા બાણી, જનજી લેજો અમતારી;
 ગુલાબની અરજ એ છે, દિલમાં દ્યો સ્થાન ! તારાં

“શ્રી સિદ્ધાચળ સ્તવન !”

“ ભજન ”

“વારૂ મારા વીરારે સંગ ન કરીએ નીચનો હોજી—” ટેક

ચાલો મારા વીરારે સિદ્ધાચળ ભેટવા હોજી

શેત્રુંજય તિરથ છે સુખકાર,

પામે ભવી કોટી જનમનો પાર

માટે ચાલો જઈએ લાવે ગીરી ભેટવા હોજી-૧

સાખી. ધન્ય છે રાયણ ગાંડને, મહા પુણ્ય તે ઠાર;

રૂપભ પ્રભુજી સમોસર્યા, પુર્વ નવાણું વાર.

સિદ્ધાચલ સુખકારોરે, સોરઠ મોઝાર છે હોજી

સૌ ગીરીમાં મુગટ રૂપે સાર. ચાલો૦

સાખી. પાંચ કોટી જે પુંડરીક, ત્રણ કોટી જે રામ;

વીસ કોટી જે પાંડવા, સિદ્ધીવર્યા એ ઠામ.

મુક્તિ સુખ દાતારે, ગિરીવર રૂડલોરેજી

નમતા ચરણે, દુરગતી દુરપણાય ચાલો૦

સાખી. દ્રાવીડને વારી ખિલજી, દશકોટી અણગાર;

સાથે સિદ્ધી વધુવર્યા, સ્યામ પ્રદુમ કુમાર.

દરશન કરતાં લાવે રે, લવ દુઃખ જાય છે. હોજી

મંગળ પ્રગટે ગ્રહમાં તો નવ નીધી થાય.

સાખી. દર્શ કરે સિદ્ધ ગીરીતણા, પામે ભવનો પાર,
 સિદ્ધા કંકર કાંકરે, ગિરી શ્રૃંગ પીઠ સાર,
 નમું નેહ લાવીરે, બહાલા તુજને બહાલથીરેજી;
 અંતરાત્મનને, ઉજવળ છે કરનાર. ચાલો

સાખી. ધન્ય ધન્ય ગિરી તુજને, ધન્ય રૂપભ જીનરાય;
 ધન્ય સિધ્યા તે સિદ્ધને, ધન્ય તેમની માય.
 વંદુ એવા ધીરનારે ચર્ણુમાંહે લળીલળીરેજી;
 ગુણ ગમ્મશું તનમન તાલ મિલાય. ચાલો

સાખી. ધન્ય નાભિરાયા પિતા, ધન્ય મરદેવા માય;
 ધન્ય ! વનિતા ભુમિકા, વિભુવર જનમ્યા જાંઘ
 ગુલાબ કહે છે રે અરજીઅમ ધીંગા ઘણીરેજી
 કરજો અમને ભવસાગરથી પાર. ચાલો

“ પ્રભુ પુજ વિધિ. ”

‘ નિત્ય ભજીએ નિત્ય ભજીએ બ્રાત ’—એ ટેક

નિત્ય જપીએ નિત્ય જપીએ બ્રાત,

તરણ તારણ જગનાથને,

ગણી શાસ્ત્ર વચન વિખ્યાતને,

કરે પુજ હણવા પાપને.

કેશર અંદન કસ્તુરી બરાસ, અહી કટોરી હાથમે. નિત્ય

*તન મન ભુમી શુદ્ધ કરીને, પંચામ્રત જળ કળશ ધુપીને;
 નવણુ નવાંગ કરો જનરાજ, હરવા દિલના તાપને. નિત્ય૦
 અંગ લુછણાં ત્રણ કરીને, એક બે ત્રણ કરો ફરીફરીને.
 લુછી જળ પ્રભુ અંગથી સાર, સ્વચ્છકરો ખીંખ સાથને નિત્ય૦
 ઉત્તમ ક્રતદ્વિપક પ્રગટાવો, કૃષ્ણાગરને દશાંગ ઉખેવો;
 ધુપ ઘટા કરો ઘોર ઘટાવ, હરવા દુરગંધ છાપને. નિત્ય૦
 આટ પટો મુખ કોષજ ધારી, નવઅંગ તિલક કરો સુખકારી;
 ગુણુગાન કરો જોડી હાથ, હરવા ત્રિવીધી તાપને. નિત્ય૦
 મોગર ગુલાબ ચપો ચંબેલી, ડોલર પુષ્પો જાંઘ જુદ વેલી;
 જનવર અંગ ચડાવો સાર, જયણાથી કરી સાફને. નિત્ય.
 જ્ઞાન દરશ ચારિત્ર વહીને, કરો સ્વસ્તિક મન ઉલસીને;
 સિદ્ધ સદ્મા કરી ચંદ્રાકાર, મુકો ફળ સુખ દાયને. નિત્ય૦
 અમૃતવંદન ચિત્તચોખે કરવું, ધ્યાન જીનેશ્વર કેરું ધરવું;
 ગુલાબ વંદન વારંમવાર, તારો ભવજળ પાથને. નિત્ય૦

* શરીર-મન-ભુમી-શુદ્ધ કરવી. આટપટો-આઠ પડ-
 વાણું કપડું જેણે મુખે બાંધવો, પુજા ઉતાવળથી ધમાધમ-
 થી નહી કરતાં. શાન્ત ચિત્તે સાવધાન પણે કરવી. ગ્રહથી
 નિકળ્યા બાદ ઘરના બહેવારીક કાર્ય સંબંધી વાત પણ
 કરવી નહિ. મનનો નિગ્રહ કરવો. શુકલ ધ્યાન ધરી જીનેશ્વર
 દેવના ગુણુ ગ્રામ ગાવા, સ્વસ્તિક: સાથીયો.

“ નવકાર મંત્ર ”

“ રાહ આશાવરી. ” રૂપભ્રમણ ભવ જળ પારઉતાર એ—ટેક
હૃદયધર મંત્ર બડો નવકાર !

એ વીણુ સઘળાં મંત્ર છે જુઠા, પાટે પાપ મોઝાર; હૃદય૦
આધ્ય અનાધ્ય કોઈ તેની ન જાણે; કહે અરીહંત મુખકાર;
આ સંસારે ઝાઝ સમો છે, કરશે પેલી પાર. હૃદય૦

વૈદુર્ય મણી સૌ મણીમાં વડો છે, અરવિંદ કમળમાં શ્રીકાર;
સમુદ્રમાં સ્વયંભુ રમણ છે મોટો, નદીમાં સીતાસાર. હૃદય૦
હસ્તીમાં ઐરાવત મોટો, ગૌપિર્ષિ ચંદન મોઝાર;

દાનમાં અભય સહુથી મોટું, ધ્યાનમાં શુક્લ શ્રીકાર. હૃદય૦
સર્વ થકીએ મંત્ર વડો છે, ચૌદ પુરવનો સાર;

રાગ દ્વેષ વિષધરના વિષને, હરશે તે તતકાળ. હૃદય૦

આઠ પ્રહર રટ એજ ગુલાબતું, મંત્ર મહા હિતકાર;

શુભ તરવાનું એ છે સાધન. બીજું આળ પંપાળ. હૃદય૦

સત્ સંગનો મહિમા.

આ જગમાંહે મન જીત્યું—એ રાગ

ટેક

આ જગમાંહે શ્રેષ્ઠ સહુથી, સંત સંગ સમજાય;

સત્ય સંગ મળે ભાગ્યવંતને. નિરભાગી દૂરજાય. આ જગ૦ ૧

શુભ લક્ષણ મળે સત્સંગથી, કુલક્ષણ ટળી જાય;

સફર સફળ કરી મનુજ જન્મની, શીવ પુર મોઢે જાય. આ જગ. ૨
 નિર્મળ ગંગા વારી સ્નાનથી, પાવન જન જયમ થાય;
 પણ સત્ સંગથી બાહિર ભિતર, નિર્મળ જન થઈ જાય. આ જગ. ૩
 કેટી જન્મના તપ ફળથી પણ, જે અધ નાશ ન થાય;
 અર્ધ ઘડી સત્સંગ થકી તે, પ્રાશ્નિત નિષ્ફળ થાય. આ જગ. ૪
 ગોર્ધિ અંદનના બિન્દુ સ્પર્શથી, લોખંડ સુવર્ણ થાય;
 તેમ મનુષ્યો સત્સંગથી, સુવર્ણ રૂપ જણાય. આ જગ. ૫
 વલ્લભ સદ્ ગુરૂ કૃપા પ્રસાદે, જલ્લ સુત ગુણગાય;
 ધન્ય ધન્ય તે નર નારીને, સત્ સંગ ઉર આ'ય. આ જગ. ૬

“ સદ્ગુણી સન્નારીઓને, ”

‘ શિખામણુ. ’

—ગીત—

રાગ—માલાણુ ગુંથીલાવ ગુણીયલ ગજરો—એ ટેક

સુણો તમે સકળ સુગુણ સન્નારી,
 ઉરે ધરો હિત શિખામણુ સારી; સુણો ૦
 કટુ વચન કદી ન ઉચરીયે, કુડીઆળ કોને નવ ધરીયે;
 કુળ લાજ તજીને ન ફરીયે, સુણો ૦
 ઘરઘર ભટકી ભુંડા નવ થઈએ. પરની નિંદા મુખે નવ ગઈએ;
 લાજ મુકી નિર્લજ નવ થઈએ; સુણો ૦

કુટીલ કુલટાનો સંગ ન કીજે, હસ્તાં દુષ્ટ વચન ન વદીજે;
 વિપરીત વાતથી દૂર રહીજે સુણે!૦
 લેશ કલેશ કદી નવ કરીયે; સોથી સંપી આનંદમાં કરીયે;
 અદુ વાણી મુખેથી ઉચરીયે સુણે!૦
 અસુચી એકલડાં નવ જઈએ, અજાણ્યાં જેહ કળે નવ ખાઈએ;
 સહસા કરતાં ખરે ! ગમ ખઈએ, સુણે!૦
 પરનરથી વિનોદ ન કીજે, હસી હાથ ન તાળી દીજે;
 શી'ળ પ્રાણ જતાં ન તણજે, સુણે!૦
 ગુણ ધરતું કો'ને નવ કહીયે, સદાચારી થઈને રહીયે;
 મારગ આધુ' એાદી ઉભાં રહીયે, સુણે!૦
 મોહ પામી વિહવળ નવ થઈએ, શુવિચાર સદા ઉર લહીયે;
 ગુણ પર નરના નવ ગઈએ. સુણે!૦
 વ્યસની સાથે વાતો નવ કરીયે, વિષય ખુદ્દીએ વસ્તુત ન મહીયે,
 દુષ્ટ કૃત્યથી દુરે રહીયે; સુણે!૦
 પર નરશું નજર નવ કીજે, ચંચળ ચાલે કદી ન ચાલી જે;
 વિષય વિષ ગાણી નવ પીજે, સુણે!૦
 રામને રૂપે સુપનેખા મોહી, કાર્ય સિધ્યું નહિ ઈજ્જત ખોઈ;
 નાક કટી થઈ અંતે રોઈ ! સુણે!૦
 સતી સીતા દ્રૌપદી સન્નારી, રેવાકું'તા શીવા સુખકારી;
 પીયુ ભણને ઉતરી ભવપારી ! સુણે!૦
 એવો સતીયો તણે મહિમાય, દિશે મોળુદ ઇતીહાસ માંદ્ય;
 ગુણે ત્રીભુવનમાંહે ગવાયે, સુણે!૦

ઘણા દાખલા શાસ્ત્રમોઝાર, નવ કે'તાં આવે તેનો પાર;
 કહ્યો સંક્ષેપમાં આસાર, સુણો!૦
 રત્ન જડીત ભુષણ અંગધારે, નારી રૂપતણો નહિપાર;
 નવ શોભે શીયળ વીણ સાર, સુણો!૦
 પાળે શુદ્ધ શિયળ નરનારી, પામે વંછીત ફળ સુખકારી;
 કિર્તિ જગમાંહે ઝળહળે ભારી, સુણો!૦
 પતી દેવ સમો ઉરધારી, કરો સેવા છે આનંદકારી,
 દધી તરવા એ નૌકા તમારી. સુણો!૦
 કહે ગુલાબ ઉર વિચારી, ગ્રહો સત્ય મારગ સુખકારી !
 બેનો એહ વિનંતી મારી. સુણો!૦

શુભ શિખામણ.

“ રાગ સ્વરાજ લેવું સહેલ છે ! ”

સદ્ગુણ દિલમાં ધારો, ને દુર ગુણ દુરે ટાળો;
 મારી બહેનો, શીયળ વીણ જીવન સુન્ય છે. ૧
 પ્રિયતમ પ્રભુસમ બાણો, રીઝાવી લેજો લાવો;
 મારી બહેનો ?

વિનય સર્વથી કરવો, અભિમાન દુરે હરવો,
 મારી બહેનો ! ૨

દેવ ગુરૂ ધર્મ દિલધારી. શ્રાવિકા બનજો સારી;
 મારી બહેનો ! ૩

જીવનવરથી કરજો પ્રિતી, તો બાણો જગમાં જીતી.
 મારી બહેનો ! ૪

લાયક બનો તેમ કરજો, નાલાયકતાથી ડરજો

મારી જાહેનો ! ૫

સંસાર અસિની ધારા, ચતુર તે પર ચાલનારા,

મારી જાહેનો ! ૬

દિલમાં રૂઢું વિચારી, કરજો જન લક્ષિત સારી

મારી જાહેનો ! ૭

શુભ શાસ્ત્રને લાજુજો, ભુલ્યો ભુંડી ના કરજો.

મારી જાહેનો ! ૮

ગુણામૃતને દિલ ધરજો, અવગુણને અજગા કરજો.

મારી જાહેનો ! ૯

મીઠું ખોલ્યે ના વળશે, ના કર્મ કુડા ખળશે.

મારી જાહેનો ! ૧૦

માટે શુભ કૈં કરજો, લક્ષિત દિલાડામાં ભરજો

મારી જાહેનો ! ૧૧

ઘોડામાં ઝાઝું માની, બેનો બનજો શુજાની

મારી જાહેનો ! ૧૨

પરખીડ શુલાખ ન કરશે, તો લવસાગરથી તરશે.

મારી જાહેનો. ૧૩

‘ફકીરી આગળ અમિરી શું વિસાતમાં છે.’

રાગ કેવલાલી.

ફકીરી પાસમાં ખ્યારા ! અમિરી તો બિચારી છે,

ફકીરી નુર ખુદાનું, જીવન આનંદકારી છે,

અભિરીથી પ્રભુતાને, પ્રભુ તે દુર નાસે છે;
 ફકિરી શુદ્ધ દિલની તે, વિભુને પ્રાણ પ્યારી છે.
 ફિકર ના જે કરે ફાકા; નહિકો શહેનશાહ એથી;
 નહિ પરવા જીવન ધનની, અટલ એ ઉપકારી છે.
 ન સાધ્યું આપનું સાધુ ઘણા ધિક્કાર હો તેને,
 સંસારી તે થકી સારા, ન જેણે આશ મારી છે.
 અરે ! શુલાબ કાંટાળા ! રંગીને દિલને રંગે;
 પ્રવાસીયા ફકીરીનો જીવનને લાલકારી છે,

આરતી

શ્રી ઐ નમ્ય જીવનર દેવા ! પ્રભુ નમ્ય જીવનર દેવા !
 સુરપતી કરતા સેવા, લેવા મોક્ષ મેવા. શ્રી ઐ
 પ્રથમ આરતી પ્રણય પુજા કરી, નમીએ સુખકારી
 પ્રભુ નમીએ સુખકારી.

સંકટ દુર નિવારી, દ્યો લવજળ તારી, શ્રી ઐ
 દ્વિત્યા આરતી દીન દયાળ ! ઉર અરજી ધરજો; પ્રભુ ઉર
 નમ્ય નમ્ય જીવન ઉપકારી, કુમતી દુર હરજો. શ્રી ઐ
 ત્રતિયા આરતી દેવ ! જે કોઈ ગાજો પ્રભુ જે
 કલીમલદળ ચુરીને, શીવપુરમાં જાશે શ્રી ઐ
 ચતુર્થ આરતી સ્યામ ? ચૈાગતને ચુરે; પ્રભુ ચૈા
 છે મંગળ નમ્યકારી ! મન વંછીત પુરે. શ્રી ઐ
 પંચમી આરતી આજ, પુણ્યથકી પાયો; પ્રભુ ! પુ
 હરખી હરખી જીવનર, શુલાબ શુભગાયો. શ્રી ઐ

“ ચાર દિવસનું ચટકું ”

“રાહ. મહારાજ કવડીયાં ખોલ, રસકી ખુંદોઝરે” એ ટેક
ચટકું છે આ દીનચાર, મુસાફર ચેતો જરી;
ઘડી ઘડી પલપલ આયુ વહે છે !

જ્યમ સરિતા જલ સાર, મુસાફર ચેતો જરી!— ચટકું !
ભરતી ચોટસમ સુખ દુખ ઝરણાં !

વહે અવની મોઝાર ! મુસાફર ચેતો જરી ! ચટકું !
જન્મ જરા મૃત્યુ ભય માથે,

આધી વ્યાધી વહેવાર ? મુસાફર ચેતો જરી ! ચટકું !
તનધન જોખન નહિ ટકનારં:

જ્યમ ઝાકળ જળહાર ! મુસાફર ચેતો જરી ? ચટકું !
મારે તારે છોડી ઘેલા !

ધ્યા જીનવર સુખકાર ? મુસાફર ચેતો જરી ! ચટકું !
ગુલાબ ગર્વ ધરી કેમ કુલે !

મુરખના સરહાર ! મુસાફર ચેતો જરી ? ચટકું ?

“ જીનવર સ્તુતી ”

—રાગ ખમાચ—

“ આજ શ્યામ બંસરીને મોયલી બળત્ય કે ”—એ ટેક

જીનંદ ચંદ સુખકંદ ! બહાર કરે। મારી;

બહાર કરે। મારી પ્રભુ ! થાઓ સાહયકારી. જીનંદ !

ટાળો ને ત્રીવિધી તાપ !
 હા બળું છું ખ્યારા બાપ !
 ચટ ગ્રહીને મારો હાથ;
 નાથ દ્યો ઉગારી ! જનંદ !

મધ્ય સમુદ્ર કેરી મોઝાર,
 ચડયું તોફાને માફે નાવ;
 વેરી મારા જે પ્રચંડ
 દેશે તે ડુબાડી ? જનંદ !

તમ ગુણાધી ગુણ નિધાન !
 મુખ થઈ હું ભુલ્યો ભાન !
 રટયું ન જીલથી શુભ ગાન
 નામ મનોહારી ! જનંદ !

ગુલાબ જાણી તારો બાળ, કરસનાથ લે સંભાળ;
 પિયુષપાતું દીન દયાળ ! જગત હિતકારી ! જનંદ !

“ નેમ જીનેશ્વર સ્તુતી ”

“ રાગ—સખી મોહ પામીને ચીતં ચોટી ગયુંરે—એ ટેક ”
 સખી મોહ પામીને ચીત ઘેલું બન્યુંરે,
 સ્યામ સુંદરના રૂપમાં,
 સખી સ્યામ સુંદરના રૂપમાં. સખી.
 બહેની સાવરી સુરત પ્રભુ નેમની,

મારા હૃદય કમલમાં વસી રહીરે,
 સ્યામ સુંદરના રૂપમાં. સખી.

સખી મુસ્તક મુગટ હીરે જડયો,
 કંઠે મોતન માળા ઝુકી રહીરે;
 સ્યામ સુંદરના રૂપમાં. સખી.

ખેની વિવિધ ભુષણ અંગે ધર્યા
 શોભા સુંદર મુખે નવ જાય કહીરે
 સ્યામ સુંદરના રૂપમાં. સખી.

સખી વદન પ્રભા કોટી ભાનુઓ,
 નિરખી હરખીને આંખલડી નાચી રહીરે;
 સ્યામ સુંદરના રૂપમાં. સખી.

સખી ઘેલી રાબુલ બની ગુણમાં,
 ગુણ ગાય ગુલાબ ખિલી દિલ કળીરે,
 સ્યામ સુંદરના રૂપમાં. સખી.

દગો

રાગ. નરશી મહેતાની હુંડીનો

દગો ન કરશે ખ્યારા બંધુ, દગો સદા છે દુઃખદાઇ!
 વિશ્વાસઘાતી કદી ન બનશે, તો રેશે સુખની માહી. (૧)
 મહી પ્રભુએ દગા થકી તો, જુઓ તપ જ્યારે કીધું;
 સ્ત્રી રૂપને પોતે પામ્યા, દગાતાણું ફળ એ લીધું. (૨)

- દગાથકી દુર્યોધન રાજા ! પાંડવ નૃપને દુઃખ દીધું;
અંતે પરાજય પામ્યો પોતે, મરણ શરણ ચાચી દીધું. (૩)
- ફકીર એક ફરતો જ ગામમાં, દગો સગો નહિ એમ બોલે;
કર્યો ન હોયતો કરી દેખાવે; દગા તણુ ફળ વિષતોલે. (૪)
- એક તરૂણી ઉર ધરી મદ ! બોલાવ્યો સાંઘને ત્યારે;
ભલે પધાર્યા આપ આંગણે, મિષ્ટ વદે છે તે વારે. (૫)
- જેવા પારખું દગા તણું તવ, ઝેર તણા લાડુ દીધા;
ઝોળીમાં મુકી તે વારે, આશિષ મય વચનો કીધાં. (૬)
- હતી મદુલી કોસ તહાંથી, સરિતા કેરે કિનારે !
ઘોર ઘટા વૃક્ષોની સુંદર, શોભે છે હારોહારે ! (૭)
- ફકીર ગયો ફરી નિજ સ્થાનકે, ઝોળી ઉતારી ત્યાંહી;
ખાવાનું કહાડી તેમાંથી, ભર્યું પાત્રની તો માંહી. (૮)
- ભોજન કીધું જેહ મળ્યું અન્ન, લાડુને રહેવા દીધા;
ભુખ્યા જનને દર્શનું એવા, મનમાં મનસુખા કીધા. (૯)
- મોડી રાત્રે તે તરૂણીના, પુત્ર, પતી ત્યાંહી આવ્યા,
બહુ દિનથી પરદેશ ગયાતા દ્રવ્ય કમાઈને લાવ્યા. (૧૦)
- ચાલી ચાલીને થાકી ગયાંતા, શંકિત નોતી પગમાંહી;
મદુલીમાં રહેવાને માટે, વિચાર કીધો ઉરમાંહી. (૧૧)
- ભુમ મારીને દ્વાર ઉઘડાવ્યું, પુત્ર પિતા અંદર પેઠા;
નમન કરીને સાંઘને ત્યારે, બંને જણ બેઠા હેઠા. (૧૨)
- ફકીરે ઓળખ્યા તવ બેઠેને, કહ્યું ભલે આવ્યા આંહી;
બેસો તમે હું જળ ભરી આવું, કહી ગયો સરિતા જ્યાંહી. (૧૩)

- વાસણ માંજ નીર ભરીને, જલ્લદી આવ્યો તેવારે,
 સુખડીના લાડુ બે કાઢ્યા, ઝોળીમાંથી તે વારે. (૧૪)
- કહ્યું જમો, એ તમ ગ્રહના છે, લેશ ન સોચ કરો મનમાં;
 ચોખ્ખું આ જળ પાત્ર ખરે છે ! અજવાળી લાવ્યો હમણાં. (૧૫)
- ખાઈ સર્વ જણ સુતા સુતા, ઘડીવાર વાતો કીધી;
 મુંસાફરીના થાક થકી તવ, ઉઘે ઉતાવળ કીધી. (૧૬)
- નિંદ્રાધીન જાણી સુત પિતુને, ફકીરે વિશ્રાંતી લીધી;
 ઘડીવાર તરફડીયાં મારી, ઉઘ તણી આશિષ લીધી. (૧૭)
- પ્રભાત થાતાં જાગ્યો જ્યારે, સાફ પથારીને કીધી;
 હસ્ત ચરણને ધોઈ તેણે, માલીકની બંદગી કીધી, (૧૮)
- સાદ કર્યા પછી એઉ જણાને, પણ એકે બોલ્યો નાહિ;
 જહમ પડ્યો તવ સાંઈ તણે ઉર, આમાં કૌતક છે કાંઈ. (૧૯)
- કહ્યું અરે ઉઠોને ભાઈ ! ઢંઢોળીને તે વારે;
 વસ્ત્ર ઉઘેડ્યું મુખ ઉપરથી, મરણ શરણ દીઠા ત્યારે. (૨૦)
- હસ્ત ગ્રહી નાડીને જોયું ઝેર ચડેલું તે વારે;
 વધો ખુદા આશો સિતમ છે, મુજ રંકપર આવારે. (૨૧)
- સત્વર માણસ એક મોકલ્યું, ગામમાં તે તરૂણી ત્યાંહી;
 પુત્ર પીયુ પરદેશી આવ્યા, મરણ પામ્યા લાડુ ખાઈ. (૨૨)
- સમાચાર માઠા સુણી રામા, સત્વર તે મઢીએ આવી;
 વાળ તોડતી શીરતણા તે, રડતી નીર નયન લાવી. (૨૩)
- ખરે પીયુને પુત્ર ઓળખી, બોલીતે રામા ત્યારે;
 દગો સગો ના છે કોઈનો, દગો ન કરશો કોઈવારે. (૨૪)

વિલાપ કરે છે ઘણા ઘણાતવ, હાય હાયમેં શું કીધું;
 હાથે કરીને હાય આજ મેં, દુઃખ શીરે માગી લીધું. (૨૫)
 અહંકાર કર્યો તે આજ નડ્યો મુજ, કર્મ તણું ફળ હું પામી;
 દોષ નથી એમાં કોઈનો, ખરેખાત મારી ખામી. (૨૬)
 રૂદન સુણી રામાનું ત્યારે, દયા આવી દીલનીમાંહી,
 ફકીર કહે છે શાન્તિ ધરતું, બેન જરા ઉરની માહી. (૨૭)
 ઝોળીને છોડી તે વારે, ઔષધ કાઢયું તેમાંથી;
 બેજ પડીકી તેની બનાવી, પાણી સાથે પાઈ દીધી. (૨૮)
 થોડીવારે ઝેર ઉતર્યું, આંખ ઉઘાડી તે વારે,
 પાણી પાણી શબ્દ રટે છે, પીતાને સુતતો ત્યારે. (૨૯)
 નીરપાયું તવ બેઉજણુ ઉઠ્યા, આગશ મરડી ને ત્યાંહી;
 વદ્યો વચન તવ કંથ કામાનો, ઉંઘ બહુ અમને આવી. (૩૦)
 ત્યારે કામની કંથને કહે છે, સાંઈ તણા તો પાયપડો;
 ઉપકારી જીવન દાતા છે, માટે બેઉ નમન કરો. (૩૧)
 અથ ઇતી દ્રષ્ટાંત કહ્યું તવ, ગદગદીત સ્વરથી ત્યારે;
 ફકીર ચરણોમાં પડી અબજા, માણી માગે તે વારે, (૩૨)
 અહો ! કૃપાળુ અવિનય કીધો, તે માટે કરૂણા કરજો.
 એહ પાપથી ઉગરૂં એવી, આશિષ દિલથી ઉચરજો. (૩૩)
 ફકીર કહે છે મૈયા મારી સોચ કરે છે શા માટે;
 બનવાનું તે બને જાય છે, વિચાર કરતું દિલ સાથે. (૩૪)
 ચરણ સ્પર્શ કરી પુત્ર પીતાએ, શેવા કીધી તે વારે;
 રજા લઈને સાંઈ તણી સૌ, ગયા પછી નિજને દ્વારે. (૩૫)

ગુલાબ કહે છે, શિખ સુણી આ, વીર દગો કરતાં ડરભે;
હરગુણ ટાળી દિલડામાંથી, સદ્ગુણ ને ખ્યારા ભરભે. (૩૬)

મુનીશ્રી નાનચંદ્ર વિરચીત.

કહો સખી આ ભવમાં શું કમાવ્યું ?

રાગ.—કાંડે કાંડે કાંકણીયાળી ચુડીરે.

કહોને સખી આ ભવે શું શું કમાવ્યુંરે ?

જન્મ ધરી આતમ ધનશું જમાવ્યુંરે ? કહોને ૧

ભણવાનું ભણતર શું શું ભણાવ્યુંરે ?

જીવનમાં જાણવાનું શું જાણાવ્યુંરે ? કહોને ૨

ખરી રીતે જીવેને કેવુંક ખમાવ્યુંરે ?

વિજયનું વાજંત કેટલું બજાવ્યુંરે ? કહોને ૩

પાપ પુન્ય બેમાંથી શું શું પતાવ્યુંરે ?

બળ બધું કેવા તે સ્થળમાં બતાવ્યુંરે ? કહોને ૪

શ્રવણને જીંદગીમાં શું સુણાવ્યુંરે ?

નયનેને કેવું સુંદર નિરખાવ્યુંરે ? કહોને ૫

*કરો પાસે કેવું તે કામ કરાવ્યુંરે ?

દેહ થકી શું શું કરીને દિપાવ્યુંરે ? કહોને ૬

વાણી પાસે કેવુંક મધુર વદાવ્યુંરે ?

શીર કહો ઝાઝું કયાં કયાં ઝુકાવ્યુંરે ? કહોને ૭

હાથ પાસે.

મનડાને કેવા પ્રકારે મનાવ્યું રે ?
 અંતરને કેવા કામે અજમાવ્યું રે ? કહોને ૮
 સારા સાર શેમાં શેમાં સમજાવ્યું રે ?
 પ્રશ્ન રૂપે સંત શિષ્યે આ પુછાવ્યું રે ? કહોને ૯

‘ ગુરૂ ખહાર ગામથી પધારતા હોય તે વખતે
 ગાવાનું પદ ’

‘ મારો ચાંદલીયો ઉગ્યોને હરણા આથમીરે ’
 હુંતો જોઈ રહીતી બહાલા ગુરૂની વાટરે,
 આનંદી ગુરૂ આવીયા રે.
 મારા ઘટડામાં આનંદ ઘુટાય છેરે,
 હૈયામાંહિ હરખ ન માયરે. આનંદી.
 મારા પંડિત સુ ગુરૂજી પધારીયારે,
 જેના દરશનથી ભુખ દુઃખ જાયરે. આનંદી.
 હુંતો ઉઠુંરે બેસુંને થાઉં આકળીરે,
 જોઉં વારે વારે ગુરૂની વાટરે. આનંદી.
 જ્યારે દરશન થયા ગુરૂદેવનારે,
 ઉડી ગયા છે અંગના ઉચાટરે. આનંદી.
 જેના શિષ્યતે સુંદર ગુણે શોભતારે
 જ્ઞાન આપી કર્યા ગુણવાનરે આનંદી.
 પોતે છુટયા બીજને છોડાવીયારે
 ગુરૂ તરણ તારણ દાતાર આનંદી

વિજયી તમે હું અવિજયી ખ્યારા ! લુપ્ત ક્ષણીક સુખમાંહેરે;
તમે ગુણામૃત હું વિષવેલો, ઝેર હૃદય અપારીરે.

અનવર ઉપદેશી ! ૩

તમે નિર્મળનિષકર્મા વિભુવર ! હું કર્મે મદમાતોરે;
તમે છે જ્ઞાની હું છું અજ્ઞાની, અબુધ અવિદ્યામાં રાતોરે;

અનવર ઉપદેશી ! ૪

તમે છે દયાનિધી નીપ્જુર હું છું, અવગણના કરનારોરે;
મુક્તિદાયક અનવર લાયક, જેવો તેવો છું તમારોરે

અનવર ઉપદેશી ! ૫

છો શીરનાથ છતાં ડુબીએ અમે, એ તુજ લાંછન મોટું રે
ગુલાબ તારો અમને અનવર ! નહિ કહેવાયે ખોટું રે

અનવર ઉપદેશી ! ૬

ગુરુ સ્તુતિ.

માતા માફદેવાના નંદ ! એ દેશી.

ગુરુ વલ્લભવિજય સુખ કંદ ! .

પાછીયાપુરના અહો ભાગ્ય છે, ભલે પધાર્યાં !

સોનાનો દિન આજ ઉગીયો, આંગણ અમ મહારાજ;

દરશન કરશુ અમને હરશુ, ધન્ય દિવસ છે આજ. ગુરુ

બાલ યોગી ! બ્રહ્મચારી ગુરુવર ! શાન્તદાન્ત ગલિર,

દિલ હરખાયે ચરણ સ્પર્શવા, નમવા શીર અધીર. ગુરુ

પંચ સમિતી ત્રણ ગુપ્તીધારી, ધન્ય રૂડા અણુગાર;
 અગણીત ગુણના લાજન ગુરુજી, નમીએ વારમવાર. ગુરુ
 છત્રીસ ગુણે શ્રેષ્ઠ શોભતા, ગુરુદેવા ગુણ માળ,
 સાધુ એકાદસ રૂડા સાથમાં દરશન મંગળકાર. ગુરુ
 વાણી મંગળ અથ હરનારી, ઉપદેશ અમૃતસાર;
 પરમાર્થીક રૂડું જીવન તમ, શુભ શિક્ષણ દેનાર. ગુરુ
 આનંદ આનંદ આજ છવાયો ખરે ગામ મોઝાર;
 એ કરજોડી ગુલાબ ગાવે, ગુરુ મહીમાં શ્રીકાર. ગુરુ

અજબહૈ મુખકો રોશન.

“ ગઝલ કવાલી ! ”

‘ હુવા અવતાર દશરથ તન—’....એ....ટેક

અજબહૈ મુખકો રોશન ! તે રાહી નામ ગુલઝારા !
 ચમનમેં આપ જા પહુંચે, નિરાશી હોતે ઐશે હો.
 દધીકે બીચમેં ખ્યારે ! હમારી ડુખ રહી નૈયાં !
 દાદબીન દોડતેં આતે, તરૈયાં હોતો ઐશે હો.
 લગન લાગી મુઝે તેરી, તિહારી શીવ રમણીસે;
 શીવપુરકે લયા બાસી, બસૈયાં હોતો ઐશે હો.
 તુમી હો દિનકે રક્ષક ! કરો મય દીન હું રક્ષા !
 પડા હું પેરમે તેરા, દયાકર હોતો ઐસેં હો,
 કીસીસેં રોસના રંચક ! કીસીસેં ખ્યાર નાહિ હૈ;

સખીકો જાનતા એકી, દિલાવર હોતો એશે હો,
મય હું દાસ વલ્લભકા, ઉનોને રાહ દિખલાયા,
તિહારા નામકો ગાતે, ગુરૂવર હોતો એશે હો,
“ ગુલાબ ”

“ અમે મહાવીરના પુત્રો ! ”

“ રાહ ગઝલ કબાલી !—”

અમારા દેશને છોડી અમે થાનાર પરદેશી—એ ટેક
અમે મહાવીરના પુત્રો, પિતાના ગુણને ગઈશું
ન જોઈએ આશરો કેનો ! પિતુની સોડમાં રહીશું. ૧
અમારો પંથ ન્યારો છે, પુરા પ્રેમી પીછાણે છે;
નથી પરવા પ્રપંચીની, આનંદના સાગરે નઈશું. ૨
અમારી જીવન વેલી જે, પિતુની ભક્તિને માટે;
જુકાવી શીર કદમોમાં, અટલ શ્રદ્ધા ઉરે ધરશું. ૩
અમારા દિલની દોલત, મહાવીર છે જ બસ મહાવીર !
ખરે ? આજ્ઞા ઉઠાવીને, જોડી કરને ઉભો રહીશું, ૪
અમારા ઉરનો ઉત્સાહ ! અમારા દિલનો આનંદ !
સચ્ચિદાનંદ વીર દેવા ! હૃદયમાં તેમને ગ્રહશું ૫
અમારી દિલ વાડીમાં’ ખિલ્યા શ્રદ્ધા તણાં પુખ્તો !
અડાવી વિર વિતરાગી ! સ્તુતિના સ્તોત્રને પઢશું ૬

મ્હીલર જળ તે પીએ શાને ! ભર્યો છે મહાદધી પાસે;
અમુદ્ય ગુણવાન મોતીને, અમારા કંઠમાં ધરશું. ૭
કથે ગુલાબ હે ભાઈ ! અમારો તાત સુખ સાગર;
પધારો આશરો લેવા, ગુણો તમ ઉરથી ગઈશું. ૮

અટલ યાચના

યાને

પ્રભુ ! ને આમંત્રણ.

—ગાઝલ—

પધારોને ભલા બાપુ ! અમારી દિલ વાડીમાં; ૧
જીવન ફળ ઉજળું કરવા, અમીરસ સીંચના કરજો.
અમારા દિલડાં કાળાં ! વિકારી ઝેરથી ભરીયાં;
વફાઈ ઉરમાં સ્થાપી ! વફાદારો સુખદ કરજો. ૨
તમારી જ્ઞાન વેલી જે, છવાઈ ત્રીજગે ખ્યારા !
અમરફળ તે ઉપરલાગ્યાં, ચળાડી દુઃખડાં હરજો. ૩
નયન બંધે મળ્યાં અમને, છતાં અંધા બન્યા જીનવર !
બુઝાઈ જોત્સ જગમગતી, જગાવી રોશની કરજો. ૪
અમારો અન્ધ છે વાંકો, ઉવટ રાહે પ્રભુ ચાલે;
કહ્યું માને નહિ ધીરા ! પધારી પાંસરો કરજો ૫
પધારો દેવ જિનવરજી ! સ્વિકારી ઉરની અરજી
નિગુણ ગુલાબ દિલડાથી, કદી ખ્યારા ન વિસરજો ૬

‘ યાચુ શરન તમારે ! ’

“ રાગ આંખ વીના અંધારે ! ” એ-ટેક

યાચુ શરન તમારે, અરિહંત દેવા યાચુ શરણ તમારે.

અરજી અમ ઉરમાં ધારે, ભવ અટવીથી ઉગારે ?

મારે તો શરણ તારે તારે રે. અરીહંત૦

કામ ક્રોધ મદમાં ઘેરાયો, લોભ પ્રવાહે હું અથડાયો;

ડુબવા બેઠું છે નાવ મારે રે. અરીહંત૦

દુર્ગતી દુખકારા, ખાંધ્યા મેં પાપ ભારા;

નથી નિકળવા કેરું ખારે. અરીહંત૦

જનંદજી આવો આવો, શરણાગત ના દુભાવો;

નથી કોઈ તમ વીણુ મારે મારે રે. અરીહંત૦

ગુલાબના ઉરની અરજી, સ્વિકારોને જનવરજી,

તારકહો અંતે શરણ તમારે અરિહંત૦

“ મહાવીર સ્તુતી ”

ભુજંગી છંદ

અહો દેવ દેવા ! કરે સુર સેવા ! મળે મોક્ષ મેવા !

અહો વીર દેવા !

દધીપારગામી નમું શ્રી જીનેંદ્ર નમામી નમામી નમું દેવ વીરં !

વિભૂ દીન દાતા તુહીં સુખસાતા ! ઉપાધી નિવારે

અહો તાત તાતા !

તુમી પાદ પંકે નમું વીરધીરં ! નમામી નમામી નમું દેવ વીરં !
 કર્યા ઉપસર્ગો દિલે ઝેર આણી ! તથાપી જ તાર્યા તમે શુભ પ્રાણી;
 ભલા ઉપકારી અહો જનચંદં ! નમામી નમામી નમું દેવ વીરં !
 હુતો નાગ જેહા મહા દુષ્ટ પાપી, ખરે ચંડકોશી દીધો

સ્વર્ગ સ્થાપી;

અમારી કરો નાવ દધી પાર તીરં, નમામી નમામી

‘ગુલાબ’

નમુ દેવવીરં.

“ અમુલ્ય ઘડી ! ”

રાગ દેશ.

“ ઝુક આઈરે બદરીયાં શ્રાવનકી; ” એ ટેક

ઘડી આઈરે જનંદ ગુણ ગાવનકી,

ગાવનકી સુખ પાવનકી,

ઘડી૦

કરમ ભરમકી કોટી ખપાદે, ગુણ સ્થાનક પરીણામ ચડાદે;

નવ નવા રંગ બનાવનકી.

ઘડી૦

શુકલ ધ્યાન તંબુર બનાદું, મન મંજરકો તાલ મિલા દું,

શુદ્ધ દિપક પ્રગટાવનકી.

ઘડી૦

અમૃત ખરસત નભસેં તબહી, પાન કરત પપૈયા જબહી;

પીયુકો નામ સંભારનકી.

ઘડી૦

અમુલ્ય અવસર ગુલાબ પાયો, મનમાંહે તબહિ હરખાયો.

આતમ વિશુદ્ધ બનાવનકી.

ઘડી૦

“ મનોહર મુરત ! ”

“ રાગ વાઘેશ્વરી ”

મુરતી શાન્તિ ભરી !

૧ કલીમલ દલ લે હરી !

મુરતી !

જન છળી સુખકારક છે !

હિતકારક છે જગ તારક છે !

ધ્યા^૨ સંસાર તરી !

મુરતી

રિદ્ધિ સિદ્ધિ સુખ સંપત્તિદાયક

પુને ભવી આદી જન લાયક

ફેરો ! જાય ટળી !

મુરતી !

‘ લે. ગુલાબચંદ જલુભાઈ ’

અનાદિ વૈધને.

રાગ ઝીઝોટી તાલ દાદરા

નારા નેનનારે ખ્યાલાં ! પ્રેમના ભર્યાં છે; એ ટેક

મને મોહની બિમારી, કાળજે ચડી છે,

દિલમાં શરી છે, રંગો રંગમાં ફરી છે.

મને૦

રોગ ભયંકર લાગુ થયો છે,

કારમી નિશાની કેફ મુજને ચડી છે.

મને૦

'ગઢડો ઘેરાયો નાથ રશત્રુ સમરાંગણે,
 મહામલ કેરી તોપ સહામે પડી છે, મને
 અનાદી વૈદ્ય આવી હવે, મુજને બચાવો,
 રાજ્ય જશે માફે પ્રભુ અંતની ઘડી છે. મને
 ગુલાબ દાદ જીનવર ! તમે અંતરે ઉતારો;
 અમ દિલના સિતારા ! ઉર અર્જ એટલી છે. મને

“ પ્રભુ મિલન ”

ઘટ છાંડો સાવરીયા ! ભરૂં ગગરી ! એ રાગ
 દિલદાર મિલનકુ, તોરી નગરી !
 તોરી નગરી આતા, તોરી નગરી ! દિલદાર
 રાહન જાનત જાઉં કહાંપર,
 બાટ બિહામની લગે અઘરી ! દિલદાર
 ચાર ધુતારા બીચમે આયા,
 ઠગ કેલીયા મેરી ધન ગઠરી ! દિલદાર
 અધ બીચ અરણ્યે આઈ બહામે,
 ચૌરહી લે ગય માલ સખી. દિલદાર
 કાઉ ન મેરો ખ્યારે અહાંપર,
 સાહ્ય કરો અબ સુનો બિનતી દિલદાર

‘ ગુલાબ ’

“ વાસુપુજ્ય જન સ્તવન ”

(રઘુપતી રામ હૃદયમાં રેજેરે) એ રાગ

વાસુપુજ્ય વંદીયે સાહેલીરે,
વરસે ઉરમાં આનંદની હેલી. વાસુ

પ્રભુ તરણ તારણ જન દેવારે,
સુરી રાજ કરે છે શેવારે;
આપે મોક્ષ રૂપી રૂળ મેવા. વાસુ.

પ્રભુ દરશન નિત્ય નિત્ય કરીયેરે,
અજ્ઞાન તિમીરને હરીયેરે;
નવ ડુબીએ કદી ભવ દરિયે, વાસુ

પ્રભુ પુજા ખરે સુખ ખાણીરે,
વામે ભવ દુખડાં ને પ્રાણીરે:
એછે મોક્ષ તણીજ નિશાની. વાસુ

પ્રભુ ચંપા પુરીના રાયારે,
લાખ બહોતેર વર્ષનું આયરે;
સીતેર ધનુષ્ય પ્રમાણ છે કાય. વાસુ

છંદ્રે રત્નની વૃષ્ટી વરસાવીરે,
માત પિતાની શેવા બળવીરે:
રૂડા ગુણ હૃદયમાં લાવી. વાસુ
તેથી નામ વાસુ પુજ્ય ધાર્યુરે,

પ્રભુ મહિષ લાંછન છે તમારુંરે,
 રક્ત વર્ણ લાગે મને ખ્યારું. વાસુ-
 ધન્ય જ્યા દેવી ના જ્યા રે,
 સુત વસુરાજ સુખદાયારે.
 ગુણ સુરીવર મુનીવર ગાયા વાસુ-
 દેજો લક્તી અમોને તમારીરે
 એછે અરજ હૃદયની અમારીરે,
 લેજો જનજી ઉરે અવિધારી વાસુ-
 એક આશરો અમને તમારોરે
 નાથ તમ વીણ કૌણ અમારોરે.
 જાણો ગુલાબ જનજી તમારો. વાસુ-

“ અખતો લાજ તોરે હાથ ”

“ રાહ ચમન કહ્યાણ ”

અખતો લાજ, તોરે હાથ; ટેક.
 રાખો શરન જન મોરે. અખતો-
 નામ તુમરો મંગલકાર, રૂઢિત પડલ કાટનહાર;
 તુમખીન નાહિ કોઈ મેરો, પકડ મોરી જૈયાં. અખતો-
 ત્રૈલોક જગ નિસ્તાર, અખતો હૈ તેરો આધાર;
 બિરદ તેરો જન સંભાર, નિરાશી મોરે સૈયાં. અખતો-

૧ પાપના પડતે કાપનાર ૨ જગતને પાર પમાડનાર જૈયાં-જાંઘ.

વંદન દિલકો વારંવાર, સુનીચો નાલિકે કુમાર;
ગુલાબ શીશ ચરનધાર, પરત તોરે પૈયાં. અખતો૦

“જિનંદ ગાન !”

ભુપ કલ્યાણ

મંગળ નિધી સંકટ લય હારી, એ-ટેક
જિનંદગી સંકટ લય હારી ! જય જય જયકારી ! જિ૦
કુળીએ અમે લવસાગરમાં, લેજો ઉગારી ! જિ૦
દર્શ સુખદ છે તારું મનોહર, લવતારણુ એ ઝાઝ બરાબર;
પલમાં હેતું શીવ સુખ આપે, તારી બલિહારી ! જિ૦
અજરામર ગુણુ ગ્રામ શીવંકર ! અષ્ટ કરમને છે દયાં દુઃખહર !
ગુલાબ લળી લળી પાય પડે છે, દ્યો લવ જળ તારી. જિ૦

“આંગી બની ગુલઝાર ”

કેરબો.

અંખા તું મારી દિલબન વાહવાહ ? એ ટેક.
આંગી બની ગુલઝાર વાહવાહ ?
અંખીયા તારી, અમૃત ક્યારી, અમી ઉરમાં ભરનાર વાહવાહ !
આંગી.
શાંન્તિ વિભુ પર, શાંન્તિ હૃદય દે, કલેશ કુટીલ હરનાર વાહવાહ !
આંગી.

વાણી ખ્યારી અધ હરનારી, નિરખે ભવી દિદાર વાહવાહ !
આંગી.

કલીમલ ચુરો, વંછીત પુરો, તારો તારણ હાર વાહવાહ
આંગી.

હુર્ષ ઘેલો ગુલાબ બનેલો, કરમાં ઝહો દિલદાર વાહવાહ
આંગી.

‘અજીત જીને અરજ.’

“રાગ-દક્ષીણી લાવણી.”

અજીત જીન ધરો, અર્જ ઉર મારીરે !

બાણીને બાળ ! આણીને બહાલ !

પ્રભુ કૃપાળ ! દિન દયાળ !

દિલમાં દયા લાવોરે.

જીન૦

પ્રણયથી નમી તુજને વંદન કરીયેરે;

ભવના દુઃખ ! કાપી સુખ !

આપી નાથ ! કરસ નાથ !

પિયુષ ઉર વરસાવોરે.

જીન૦

તુજ વિનાજ કે, ગમે ન દેવ દેવીરે;

મુરતી તારી ! છેજ ખ્યારી !

મોહનગારી ! દિલ હરનારી !

ગુલાબ ગુણ ગાવેરે.

જીન૦

આવે છે !

આવે છે !

અંધકારમાંથી પ્રકાશમાં.

એ શું ? ચમકતી રોશની.

‘ઈશ્કમાં અંધાને અપીલ’ યાને “શાહજાદી ગુલશન”

અને માળી પુત્ર પુષ્પજનો હૃદય લેદક ચિતાર ! દિલને ડોલાવનાર પટરસથી છલોછલ, શ્રૃંગાર આદી મશાલાથી મધમધાયમાન, કાવ્ય કળા રસ પ્યાલીનું પાન કરવા વાંચક વીરોને વિનંતી છે. (વાતનો સાર નીચેમુજબ) ૧ રોમની શાહજાદી ગુલશન અને બાળ સ્નેહી પુષ્પજનું પ્રણય દરશન. (૨) યુવાન વયે પુષ્પજ પ્રત્યે ગુલશનની પ્રેમ યાચના અને ઈશ્ક પ્રવાહમાં (૩) પકડાવાના ભયથી વિદેશ ગમન, ઘણા દેશો ફરી છેવટ અંપાપુરમાં આવી વણીક ઓળમાં વસવું (૪) ગુલુકા સાથે પ્રિતી, ગુલુકાએ કરેલો વિસ્ક્રીનો વ્યસની (૫) ગુલશનને ગુલુકાના ઉદ્દેશથી ઉશ્કેરાઈ હણવા બગીચામાં લઈ જાય છે. (વાર્તા ત્યાંથી શરૂ થાય છે) વિશુદ્ધ પ્રેમી ગુલશન ગરદન ધરે છે, પુષ્પજ વિચારના વમળે ચડે છે. (૬) એવકા પ્રેમીને જોઈ ક્રોધે ધમધમતી ગુલશન કમરથી પિસ્તોલ ખેંચી પુષ્પજને વિંધીબીજા ખંડારથી પોતે વિંધાય છે. ગુલાબ તરંગ વિચાર પુર્વક લખેલું હોવાથી બાળકો તથા ખંડેનો વાંચી શકે તેવું સરળ છે માટે અગાઉથી રૂ. ૧૧ ભરી ગ્રહાક થવા વિનંતી છે.

ગુલાબ તરંગના કાવ્યોનો નમુનો.

શું વળ્યું.

સોરઠી ગઝલ.

નહાતો સદા નિર્મળ જળે, સરિતા સરોવરમાં જઈ;
 નવ મેલ અંતરનો ટળ્યો, જળ વાપર્યાથી શું વળ્યું ? ૧
 બસ ધ્યાન ધરતો ઢોંગથી, કરમાં અરે ! માળા લઈ,
 મન મોહ માયામાં રમે, માળા ગ્રહ્યાથી શું વળ્યું ? ૨
 પ્રભુને રીઝાવા કારણે, ગાતો મનોહર ગીત તું;
 જો ભાવ અંતરના લળ્યો, તો રાગડાથી શું વળ્યું ? ૩
 બસ રામને ગાતો સદા, પણ રે'મના દિલને વિષે;
 નવ ક્રોધ અંતરનો ટળ્યો, લક્ષિત કર્યાથી શું વળ્યું ? ૪
 સાધુ થયો સાધ્યું નહિ, આલોક કે, પરલોકનું;
 ના મોહ મનમાંથી ટળ્યો, સાધુ થયાથી શું વળ્યું ? ૫
 ટીલાં અને ટપકાં કરીને, ભસ્મ તન માંહે ભરી
 નહિ ગર્વ અંતરનો ગળ્યો, ટપકાં કર્યાથી શું વળ્યું ? ૬
 તિર્થો હજારો તું કર્યો, રે ! દેવ દરશન કારણે
 આકીન અંતર ના મળ્યું; ફેગટ કર્યાથી શું વળ્યું ? ૭
 મોઘો મણી કરમાં મળ્યો, પણ ના પિછાણ્યો પ્રેમથી,
 દારિદ્ર ધરથી ના ટળ્યું, હીરો મળ્યો તો શું વળ્યું ? ૮
 ગુલાબ પામ્યો તું અરે ! મોંઘા મનુજના જન્મને;
 નવ શ્રેય નિજપરનું કર્યું, જન્મ્યો જગે તો શું વળ્યું ? ૯

નિંદક મિત્રોને આશિષ.

- જીવો નિંદક ઘણું જગમાં, ખરા મિત્રો અમારા છે !
 અમારા પ્રાણથી પણ એ, અમોને તેહ ખ્યારા છે ! (૧)
 ભલે એ અવતર્યા, બન્ધુજગતનું પાપ ધોવાને;
 સકળનું પાપ ધોનારા, ખરા સ્નેહી અમારા છે ! (૨)
 વીના પાણી અને સાળુ, અમારૂં પાપ એ ધોતા;
 મજૂરી પાઇ ના લેતા, જીગરના મિત્ર ખ્યારા છે ! (૩)
 અમારા દોસ્ત નિંદકની, વિભુ રક્ષા સદા કરજો;
 ખરે ? કષ્ટો તમે હરજો, જગતના હિતકારા છે ! (૪)
 કદીના કોપશો ભાઈ ? કરીને રોસ નિંદક પર,
 ક્ષમાની રાહથી જોશો, ખરા મિત્રો અમારા છે ! (૫)
- x x x x
- કથે ગુલાબ હે બન્ધુ, ન નિંદા કોઈની કરશો
 જહાંમાં નિંદકો જે છે, નક્કી નરકે જનારા છે. (૬)

નજર સુધરી નહિ તો શું સુધર્યું ?

—ગઝલ—

ન સુધરી દ્રષ્ટ નયનોની, જીવન તો ધુળ ધાણી છે !
 કરે જે લોકચરો મોટાં, પથ્થર પર તેહ પાણી છે ?
 વૃત્તી ના સુધરી મનની, વળે તો શું સફાઈથી;
 વફાઈ વીણ દિલબરની, કહો ક્યાં મ્હેરબાની છે !

બહિરાત્મ દ્રષ્ટ ત્યાગીને, ન જોયો આત્મ પોતાનો;
 ભલે હો યોગી કે ભોગી, વૃથા તેની કમાણી છે !
 સ્વચ્છાઈ વીણુ સાહેબની, વળે શું બંદગીથી હા;
 દધીથી શું તરી શકશે ? કહો ! નૌકાજ કા'ણી છે !
 અરે ગુલાબ મુસાફર ! સુધારી દ્રષ્ટ તું કરજે;
 નક્કી જાહેજ જલાલીથી, સ્વરગ જવા નિશાની છે !

આશાના ગુલામો.

ગઝલ

ગુલામો જેહ આશાના, રમે છે તેહ આશામાં;
 બંધાયા પ્રણયથી સૌ હા ! અરે એક અજબ ફાસામાં ?
 ગુલામીના સૌ જહેપારી ! નિહાળો દ્રષ્ટ દેખાશે;
 બુગારી હા બન્યા જલિમ ! રંગાયા આશ પાશામાં !
 રમે રમતી રમાડે છે, નિહાળે છે સહુ આલમ !
 નચાવે નાચતા જોયા, બની થૈ કાર આશામાં !
 ગીરીના શૂંગ ઉપર થંઈ, પકડવા વાદળાઓને;
 પહોંચ્યા ના પડ્યા તેઓ, તિમિર ખાડાના વાસામાં !
 અરે ગુલાબ મુરખડા ! પડ્યો સાંકળ ગુલામીની;
 ધરી સુરવીરતા તોડી, ભરા નિરાશી પાશામાં,

બાંધી ન અમર રાખડી.

ગઝલ

વાડી વજ્રકા બંગલા, ધન માલ મિલકત જે મળી;
એકદિન છોડી સર્વનેરે, બાબમાં જાતું મળી. (૧)

હમણા ફરે તું મોજમાં, ચડવા ન મળશે ચાંખડી;
જમડા જરૂરે લઈ જશે, બાંધી ન અમર રાખડી. (૨)

હુંપદ ધરીને ઉરમાં, ભુલ્યો લલા લગવંતને;
ફરતો સદામદ મસ્ત થઈ, જોતો સદા મુખ દર્પણે, (૩)

મોંહાંધયાલે તું છટામા. પાઘ ધરી શીર ફાંકડી,
જમડા જરૂરે લઈ જશે, બાંધી ન અમર રાખડી. (૪)

રાવણ તણા વૈલવ હજારો, બાબ માંહે તો મળ્યા.
સાહ્યક હતા જે તેહના, આઘા જઈ ઉભા રહ્યા; (૫)

કાળે કર્યો ઝટ કોળીયો, જયમ હોય કુરી કાકડી,
જમડા જરૂરે લઈ જશે, બાંધી ન અમર રાખડી. (૬)

ખિલે અને કરમાય છે, જેમ બાગના કુસુમો ખરે !
વળી રેંટની માળા જુઓ, જે કુંપની માંહે ફરે. (૭)

શમશાન માંહે જઈ જુઓ, કૈંની બની ગઈ બાબડી,
જમડા જરૂરે લઈ જશે, બાંધી ન અમર રાખડી. (૮)

‘સુમિત્ર ગુલાબ’



અલીમાની આત્માને

રાગ—સોરઠ તાલ ત્રીતાલ તાલ દીપચંદલ.

વિમળા નવ કરશેા ઉચાટ કે વહાલા આવશુરે ટેક
 મુરખડા ઉર ધરી અલીમાન, કુલાઇ કાં મરેરે !
 સઘળું ભાવી કેરે હાથ, ન ખાળ્યું તે ખજેરે ! મુરખ૦
 શ્રીકૃષ્ણમાં જળ કોણુ ભરે છે ? નલમાંથી જળ કેમ સરેછે!
 ખાળક જન્મ થતાં પયપાન, તાણું ઝરાણું ઝરેરે ! મુરખ૦
 પવન, ખેડાડ, નદી, દધી, સર સારાં, ચંદ્ર સુરજને નલ, અહ તારા;
 ઝગમગ ચમડી જળ ચમકાવી, પરમાર્થો કરે રે ! મુરખ૦
 હુંહું કરી હુંપદમાં છાકે ! જુદમ ગુન્નરે છે વીણુ વાંકે;
 સ્વારથ સઠ થઈ સિદ્ધ ! ધરી કાંકા કરે રે ! મુરખ૦
 હસ્તે અમૃત આળ્યું જાણી, ઢોળી કરીશ નાતું ધુળધાણી
 અકડતાઈ તજી અંધ, મૃદુતા ધર ઉરેરે ! મુરખ૦
 ગુલાબ કાળ ન છોડે, તુજને, સમઝજરા, ઉર શોચ કરીલે;
 અંતશરણુ ભજ, ઇશ, ફરી ફેરેા ટજેરે મુરખ૦

ખોધમચ કાવ્યો.

માયાને.

ગઝલ.

હવે તો છોડ ઓ માયા, મને જિનંદ ગાવા દે !

જગત જન્મજને છોડી, ગુણાધી માહે નાવાદે.

હટીજા દુર અહીંયાથી, ન પરવા છે હવે તારી;
 જિનેશ્વર નામનો અહાલોક ! જગાવા દે ! જગાવા દે ! ૨
 સાહ્યબી સર્વ આ તારી, અકારી લાગતી ખારી !
 પિયુષજન નામનું દુષ્ટા ! પીવાદેને તું પાવા દે ! ૩
 અરે ઓ બેવફા નારી ! ગણી તુજને સદા ખ્યારી !
 ભુલ્યો હું દિલ ઇકરારી ! વિશુદ્ધ પ્રેમીને રહાવા દે ! ૪
 સદા અમૃત રહે પાસે, છતાં હું સ્વાદના જાણું;
 ન પાતું ઝેરની ખ્યાલી ! સુધા પીવાને પાવાદે ૫
 તહારા સંગમાં રહીને, કર્યા મેં પાપ બહુ કાળાં !
 યુગલ જન ચર્ણુમાં પડીને, ખમાવાદે ! ખમાવાદે ! ૬
 પરે આશા સખી સાથે લગીની તૃપ્ત્યા છે તહેની;
 બડી જલિમ જુલમગારી, પ્રભુ તેથી બચાવી લે ! ૭
 કથે ગુલાબ જનવરજી ! છોડાવો દુષ્ટ માયાથી;
 ધરો તે દિલમાં ખ્યારા ! છે ઉરની એટલી અરજી ! ૮

સ્વરાજ લેવું સહેલ છે ? રાગ એ-ટેક

એકટે એકો, દિલ માંહે રાખો ટેકો !
 મારા બન્ધુ, સ્વરાજ લેવું સહેલ છે ?
 બગડે બેયો, સાચી સમજણને લહો; મારા૦
 તગડે ત્રણ જાણો, ખોટા તંતો ના તાણો. મારા૦
 ચોગડે ચારો, જન લકિત દિલમાં ધારો. મારા૦
 પાંચડે પાંચો, સાચા ઉપર સૌ રાચો. મારા૦

છગડે છ કરજો, નિતી તુંબી લઈ તરજો. મારાં
 સાતડે સાતો, પઢશો ના ખટપટ પાઠો. મારાં
 આઠડે આઠો, નવરાખો ખોટા ઠાઠો; મારાં
 નવડે નવ લાંખો, પંચંદ્રી, વસમા રાખો. મારાં
 એકડે મીંડે દશો, ગાઓ જીનવરના જશો. મારાં
 બે એકડે અગીયારો, ગુરૂ, દેવ, ધર્મ, દિલ ધારો. મારાં
 એકડે બગડે બારો, કરો લકિત ખાંડાધારો; મારાં
 એકડે તગડે તેર, બોલ્યું ના બોલો ફેર. મારાં
 એકડે ચોગડે ચૌદવીર, શ્રદ્ધાળું બનજો ધીર. મારાં
 એકડે પાંચડે પંદર, તમે દયા ધરો દિલ અંદર, મારાં
 એકડે છગડે સોળ, ઘરમાંથી કાઢો ચોર, મારાં
 એકડે સાતડે સતર, લણુજો ઉર સાડૂ લણુતર. મારાં
 એકડે આઠડે અઠાર, પાપોને કાઢો બહાર! મારાં
 એકડે નવડે આગણી; માયા છે હિંસક જોગણી, મારાં
 વીસ થયા છે પુરા-ગુણ દિલમાં ધરજો સુરા. મારાં
 ગુલાબ કહે છે લાઈ, ગ્રહજો કેં ઉરની માંહી. મારાં

પાંચીકાને.

રાગ-ભજન રાગ માઠ તાલ તીન.

પંચીકા તારી, કાયાનો ગઢ ઘેરાઈ જાશે,

ચેત ચેત ચેત; જ્ઞાની કહે છે રે.

પંચીકાં

સગાં ને સહોદર તારાં, સંગ ન આવે બહાલા ।
 દૂર દૂર દૂર ઉભાં રહેશે રે. પંથીડા૦
 કાયા વાડી તે રૂડી, વીણુસીરે જાશે લાઇ !
 વીણુ વારી કુલડાં, કરમાશેરે. પંથીડા૦
 હું પદ ધારી ઉર, મદમાં ન માણો વીરા
 માફે તાફે સર્વ, અહીંયા રેશેરે ! પંથીડા૦
 શુલાખ સમઝી ઉર, કરસત સંગ શુર !
 જન્મ મરણ દુઃખ જાશેરે. પંથીડા૦

જનમ્યું જરૂર જાશે રે

કાલીંગડો

જનમ્યું જરૂર જાશે રે, મનુ સમજતું પસ્તાસેરે. જ૦
 આજ જશે કોઇ કાલ જશે, જીવે જગત સૌ આશેરે. જ૦
 મોહ મદિરા પાનથી છાકી, બંધાયો સખત પાસેરે. જ૦
 સુતો સોડ તાણીને કાં વીરા ? ઉઠ પછી પસ્તાસેરે. જ૦
 શુલાખ ચેત અરે ! હિણુ લાગી, અવસર વીતી જાશેરે. જ૦

“ સમ્યક્ત્વ વિના સર્વ ક્રિયા નકામી છે.”

રાહ ધનાશ્રી પુજન કરો અભિનંદી !—એ ટેક.

સઘળી ક્રિયા ધુળધાણી, સમ્યક્ત્વ વિના, સઘળી૦
 પથ્થર પર જયમ પાણી, સમકિત વિના; સઘળી૦

જ્યમ જળધીમાં તારી ન શકશે;	
હોય જે નૌકા કાણી, સમકિત વિના.	સઘળીં
દર્શ વીના નિઃકુળ થાયે છે;	
વ્યેમ ચિત્રામ નિશાની, સમકિત વીના.	સઘળીં
જીવ વીના કાયાના જેવી,	
અંધ ક્રિયા દ્યો જાણી, સમકિત વીના,	સઘળીં
ધર્મ મુળ છે સમકિત રૂડું,	
મોક્ષકારણ સુખ જાણી, સમકિત વીના.	સઘળીં
કથાય તજ્યા જસ સમકિત ધારી;	
વંદન તસ હો હજારી સમકિત વીના.	સઘળીં

ગંદી માટીની માયા શું ?

—“ ભૈરવી ”—

આ તન ગંદી માટીની માયા !

પલપલ પલમાં જતી રેશે કાયા ? માટીની માયા ! આતન.

વિજળીના ચમકારા સરખું, યોવન વિણસી જાશે ?

ગર્વ તજે ગંદી કાયાનો, કાળ ગ્રહીને જાશે !

મનવા, ભજ જિનરાયા ! જિનરાયા ! જિનરાયા ? માટી. ૧

માત તાતને મિત્ર ત્રિયાસુત ? જેન જાંધવની જોડી ?

જોત જોતામાં પકડી પકડી, નાખે કાળ વછોડી;

ાણ કહો કોના, કહેવાયા ? કે'વાયા ! કે'વાયા ! માટી. ૨

“ ગુલાબ ”

“ મારી ધ્યાનસ્ત સ્થીતી.”

“ રાગ બિહાગ ત્રીતાલ ”

* પહેલું બીજું દિલમાં આવે, ધર્મ શુકલને દુર હટાવે;
રતી અરતી બે મહા દુઃખકારી, મુકિત મારગને અટકાવે. પહેલું
દુર હટાવું જેમ જેમ તેને, તેમ તેમ મારી સ્થામે આવે,
આહું હું ત્રીજા ચોથાને, તે નજરેથી દુર દુર થાવે. પહેલું
સંપત્તિમા અહંકાર કરાવી, વિપત્તિ માંહે એહ રડાવે;
આશાના ચક્રેજ ચડાવી, ભય દરિયામાં એહ ડુબાવે. પહેલું
વિવિધ તરંગો ઘડતું મનડું ! ભુલવાળો માંહે ભરમાવે;
નાથ કિંપા તારી વીણ જગમાં, શું ચવણીથી કાણ છોડાવે. પહેલું
ગુલાબ તારો વિમલ જીનેશ્વર, ચરન કમલમાં શીર ઝુકાવે;
કુટીલ ધ્યાનથી મુકત કરો અમ, અરજ એ દિલડું વરસાવે. પહેલું

“ લાગી લગનવા લાલા ”

“ રાગ ખમાચ તાલ દાદરો ”

“ ચમુના કિનારે કહાના, બંસરી બજાવેરે. ”

લાગી લગનવા લાલા, જનંદ ચંદ તોરીરે. લાગી

છબાંડા ઠેરાઈ ખ્યારે દિલરામે,

દર્શકો મેં, દેખત હર્ષાઈ રે.

લાગી

* પહેલું-આત્મધ્યાન, બીજું-રૂપધ્યાન, ત્રીજું-ધર્મધ્યાન,
ચોથું શુક્લધ્યાન, રતી=હર્ષ. અરતી=શોક.

૧ શરપેં ધરત પનીહારી જળમેરો;
 ૨ સુરત લગી ગગરવાંપે બાધરે. લાગી૦
 નાચત નટુવા ચૌકકે બીચમેં;
 નજર ચચરન દોરપેં લગાઈ રે. લાગી૦
 ૪ સચ્ચે ચંદ્ર ચંદ્ર પ્રભુ તુમહો હમારા,
 ગુલાબ શરન ચરન લો લગાઇરે. લાગી૦

“ડુંગર બીચ અહ અમૃત વરસે.”

રાગ ધાની ત્રીતાલ.

‘અરે માઇ મેરોમન તેરો નંદ હરે.’ ટેક
 ડુંગર બીચ અહ અમૃત વરસે,
 નવપલ્લવ કુંજ કરશે રે. ડુંગર૦
 એ જળ મળને દુર કરીને, જન્મ મરણને હરશે;
 તૃપ્ત કરે એ તૃપ્ત્યા તુરને અમી ઉરમાં ભરશેરે. ડુંગર૦
 નવાણુ કરે જે એ જળમાંહે, તરણુ તારણુ થઈ તરશે;
 સ્પર્શ કરે વારીને વીરલા, દુનિયાથી નહિ ડરશે; ડુંગર૦
 પ્યાલી ભરી પી, પા ગુલાબ તું, જીન ચરણોમાં ઠરશેરે.

૧ માથા ઉપર ૨ સુરતા ૩ પગ ૪ સચ્ચે ચંદ્ર ! સાચા ચંદ્ર તમેજ છો કારણ કે ચંદ્ર કલંકીત છે આપ તો નિઃકલંક અને તારણુ હારા છો.

મેરો-મેંડુ ગગરવાં-ગાગર

ગંગધાર.

રાગ કેદાર કલ્યાણની છાયા. ચોતાલો.

- ૧ ગુલાબી ગંગ ધાર પડે, નિહાળ ત્યાં જઈ !
 ૨ હીણુ ભાગી તું પીયુષ ! પાન કર જરી ! ગુલાબી૦
 ૩ ઉડતું ઉતાવળો, સુધા ગંગા વહે;
 ૪ બહુરાજ હંસ પાન કરેઃ જોજો ફરી ફરી ! ગુલાબી૦
 ૫ અમૃત વારી વરસે ત્યાંય પાન જે કરે;
 ૬ અમર થાય જન્મોજન્મની તૃષ્ણા ટળે. ગુલાબી૦
 ૭ શિષ્ય થઈ પ્રસાદીરૂપ સાધના વડે.
 ૮ અચળ અમર દેશમાંહે પોય જે ભઈ ! ગુલાબી૦
 ૯ શાન્ત મુરત સ્યામ છે જ અચળ સ્થાનમાં,
 ૧૦ ગુલાબ ત્યાંય ઉડભાઈ પાંખને ધરી. ગુલાબી૦

અર્થ—મહા વિદેહ ક્ષેત્રમાં જ્યાં સાક્ષાત જીનેશ્વર પરમાત્મા છે, જ્યાં વાણી રૂપ ગંગાની ધારા શ્રી મુખથી અખંડ વહે છે, ત્યાં જઈને જો. (૨) અને હે હીણુભાગી તે વાણી રૂપ અમૃતનું તું પાન કર—(શ્રવણ કર) (૩) હે આત્મા તું ઉતાવળો જા, જ્યાં અમૃત ગંગાનું જળ ઉત્તમ આત્માઓ પીએ છે તે જો (૪) ત્યાં જ્ઞાન રૂપ અમૃત (જળ) વરસે છે તેનું પાન જે કરે છે, (૫) તેમની જન્મો જન્મની તૃષ્ણા રૂપી તરસ મટે છે અને તે અમર થાય છે અર્થાત્ મોક્ષ પામે છે (૬) જ્ઞાનરૂપ સાધના વડે (જ્ઞાની) શિષ્ય થઈ તું તે (મુક્તિ પુરી) અચળ અમર દેશમાં જા ૭-૮ ત્યાં શાન્ત સ્વરૂપ નાથ (જીનેશ્વર દેવ) મંદિરસ્વામી બિરાજેલા છે, હે ભાઈ ! ભક્તિ રૂપ પાંખ ધરીને, ત્યાં જવા તૈયાર થા (ઉડ).

અગાઉથી આશ્રય આપનાર ભાઈઓના

મુખારક નામની યાદી,

૩૧,૧૦	શા નાનચંદ વલ્લવભાઈ	સામરા
૧૦	શા નાનચંદ	દીવેર
૫)	શા ચુનીલાલ નરશી.	કેરલ
૫)	શા બાપુલાલ કાળીદાસ.	"
૫)	શા જેઠાલાલ ગોરધન.	"
૩)	શા ત્રીભોવન વૃજલાલ.	"
૩)	શા ત્રીભોવન રણછોડ,	"
૧)	શા અંબાલાલ.	"
૧)	શા મગનલાલ વનમાળી.	"
૫)	શા લાલચંદ પીતાંબર.	ચોરંદા
૨)	શા મગનલાલ.	મેથી
૨)		
૫)	શા ગુલાબચંદ જલુ.	પુરા
૧)	શા લલુ ધરમચંદ રારોદ	"
૧)	શા ચુનીલાલ જગજીવન ભરથાણા.	"
૧)	એક ભાઈ તરફથી.	"

‘ અરે ! આશું ’

જલદી નામ નોંધાવો.

‘ઝડ ઝમક અને અલંકાર યુક્ત કાવ્યોનો બગીચો.’

‘ ગુલાબ તરંગ ’

નામનું પુસ્તક થોડા વખતમાં બહાર પડશે જેમાં
ષટ્સથી ભરપુર કાવ્યો અને રમુજી દ્રવ્યકાવ્યો તથા બે
અત્યુત્તમ દ્રષ્ટાંતો. ઇંદ્રની આરાધના (૨) શહાબદી ગુલશન
અને માળી પુત્ર પુષ્પજ હૃદય ઘડકાવનાર ચિતાર યુક્ત
કાવ્યોનો બગીચો જરૂર ખરીદો.

ગ્લેઝ કાગળ પુષ્ટ રૂ. ૨૫૦) થી ૨૭૫) પાકુ પુંડું
અગાઉથી બ્રહ્મક થનારને રૂ. ૧૧ પાછળથી રૂ. ૨

લખો—શા. ગુલાબચંદ જલુભાઈ


મુ. પુરા. પોષ્ટ કોરલ વાયા—અંકલેશ્વર.

વિનંતી;

આવી રીતે વધુ મદદ મળવાથી., જન ગુણ ગાના-
મૃત જેવા બિન્ન પુસ્તકો બહાર પાડી લેટ તરીકે આપવા
ઇચ્છા છે માટે જરૂર મદદ કરવા લાઇઓને વિનંતી છે.

“સમસ્યામાં લેખકનું નામ”

‘છાપો.’

૧ પુષ્પ સુગંધીદાર, રહે કંટકની સંગે,
 ત્રણ અક્ષરનું નામ, ગ્રહે જન સૌ ઉમંગે,
 ત્રીન શબ્દને અંત, રેનપતિ નામ વધારી,
 ખટ અક્ષર થાનાર. અંતનો લેખે કહાડી,
 પાંચમા દસ્કત ‘દ્ર’ થકીતો, રકાર દૂરે જો થશે,
 જે પાંચજ અક્ષર રહ્યા, નામ નક્કી માફ થશે.

“પિતાનું નામ”

*પ્રશ્ન

‘છાપો’

૧ જગમાં સૌથી શ્રેષ્ઠ, પરમપદ જન કોનું છે ?
 ૨ દેલુ વરસાદને ટાક, સાહે છે કોણ ઉમંગે ?
 ૩ ભવ દધી તારણ ઝાઝ, નામ નિર્મળ છે કોનું ?
 ૪ ઈશિ ડર નહિ ધરનાર. કઠણ દિલ જગમાં કોનું ?
 જગમાંથી ‘ગ’ દૂર કરી. લુ તે સ્થાને જો લલણ.
 તેહ નામ મમ તાતનું, સત્ય વાત શાણા સુણા.



૧ કાંટાની સાથે રહેનારું ગુલાબ, રેનપતી=રાત્રીનો પતિ
 ચંદ્રમા, ગુલાબ શબ્દ સાથે જોડતાં ‘ગુલાબ: ચંદ્રમા’
 એમ થયું. છટ્ટો ‘મા’ શબ્દ છેડતાં ‘ગુલાબચંદ્ર’ રહ્યું. છેલ્લા
 ‘દ્ર’ શબ્દમાંથી, રકાર દૂર કરવાથી ‘ગુલાબચંદ’ એવું ચોક્કસ
 નામ વંચાશે.

* ઉત્તર ૧ રાબાનું. ૨ પરશુપક્ષી. ૩ પરમાત્માનું. ૪. મુર્ખનું.

આત્મ બોધ.

—૦—

હે આત્મન !

તુંજ વિદ્યાથી મોક્ષ પામે છે.

તુંજ અવિદ્યાથી બધન પામે છે.

મેં બંધનજ જન્મ મૃત્યુ છે.

તું પાપ કરોને પાપ પ્રદેશે જાય છે.

અને પુણ્યવડે તુંજ ઉદ્ધારી છે.

તુંજ અપકર્મથી ત્હારો વંદો અને છે

તુંજ સદ્કર્મથી ત્હારો મિત્ર થાય છે.

તવે દુરના અધકાર પ્રદેશે જામા ?

જ્ઞાતા અને સુખ લયા.

અમૃત જામાના ગ્લાન સરખા.

ત્યોતિ પ્રદેશે આશરે ?

અને એના સાધનરૂપ.

સત્સંગ પ્રદેશમાં મ્હાલને ?

આજે !

એવું ત્હને તુંજ વિનવે છે.

અપા !

સત્ય આદેશ છે.

લે.

શ્રીમદ્ અણ્ણતસાગરસરીણ

“વાંચક વીરને વિનંતી”

—૦—

જ્ઞાન સમાન કોઈ ધન નથી,
સમતા જેવું સુખ નથી.
જીવિત સમાન આશા નથી,
લોભ જેવું બીજું દુઃખ નથી.
બહાલા બંધુઓ ?

જ્ઞાન રૂપ ધનની આસાતના થાય નહિ !
તે માટે સંભાળજો ! બુધ્ધો !
શ્રીમદ્ મુનિમહારાજ વીરવિજયજી ચું કહે છે ?
અસાતના કરતાં થકા ધન હાની,
હારે ભુખ્યા ન મળે અનપાણી.
માટે હે જૈન બંધુઓ ?

બેદરકાર નહિ બનતા ખાતિલા બની પુસ્તકને
પ્રણય પુણ્યે વધાવજો. જ્યાં ત્યાં રખડતું નહિ મુકતાં
સંભાળી શુ જગ્યાએ મુકજો.

લી૦

શે. ગુ. જ.

આ પુસ્તક મળવાનું ડોકાણું—

શાહ ગુલાબચંદ જલુભાઈ

પોસ્ટ કોરલ વાયા અંકલેશ્વર

મુ. પુરા.

